

**Mahjas Weefis ar pe-
litumeem malkā:**
Ar peesubstifšanu
celšiem:
Par gabu 2 rbl. 75 kap.
1/2 gabu 1 rbl. 40 kap.
1/4 gabu 90 kap.
Rīgā fanemot:
Par gabu 1 rbl. 75 kap.
1/2 gabu 90 kap.
1/4 gabu 50 kap.
Ar peesubstifšanu
ahremēd:
Par gabu 3 rbl. — kap.
1/2 gabu 1 rbl. 60 kap.
1/4 gabu 1 rbl. — kap.

Mahjas Weefis.

Politiskis un literariskis laikraksts.

Ar pašā wifufchešiga aršta Reifara wefšchanu.

**Medatziņa un ekspedizija
atrodas Rīgā,**
Grunta Blates gramatu-
un bilstu-brulatavā un
buru-lecturē pēc Petera
bafnijas.
Sludinājumi malkā
8 lap. par weenas slejas
smalku rakstu rindinu.
Apstallejumi us Mahjas
Weef un sludinājumi
fuhjami us fchahdu adreši:
Bz. saceamijio raseru
Maacz Bianczy, r. Para.
(Mahj. B. efšev. Rīgā.)

Mahjas Weefis isnahk weentreif nedelā, freschdeenās. — Ar katru numuru isnahk literariskis peefikums un katru mehneft semkopibas peefikums.

Saturo: Latwju dainas. — Rā „Latweefchu Amises“ peefoj Latweefchu tautas labfahjibu un atihfibu? — No celšiem: a) Wal-
dibas lectas. b) Baltijas notikumi. c) No žitām Kreemijas pusem.
— No Rīgās. — Teefu lectu nobala: Literariska prahwa. (Beigas.)
— No abrefnem. — Telegamas. — Dschadi raksti: Alkohola jautajums.
(Turpinajums.)
Literariskā Peefikumā: Sibnas ufturas pehž. (Turpinajums.) — Par prezschanos Eiropā un Amerikā. — Selteneem: Atihbes
faimneezibas jautajums. Atihbes mahffas jautajums. Atihbe
Daugameeti. — Dsejoti. — Mihtlas ufminejums.

Latwju dainas.

Ceweheerjomalā grahmata, kas schogad muhju literaturā
parahdijusees, buhs bej fchoubam muhju jaunais tautas
dseefnu krahhjums. Scho teefcham flaweno darbu, pee
kura muhju žeen. tautetis Barona lgs jau wairaf lā 10
gadus ir strahdajis, es negribu fchah ihfā rakfina pafschati
pahrpreeft, bet domaju, ka nebuhs neweetā, ar kahdeem
wahreem pahrrumat wispahrigi par tautas dseefnu peh-
fifchamu. Par majadfigu to turu tabehf, ka laudis ir is-
plahititi nepareifi ufstati par tautas tradizijam un winu
nofihmi. Tā p. p. M. Allunana lgs „Mahjas Weef“
Nr. 21. atrod par nepareifu, ka pafihstamo dseefminu:
„Es fchahw' us augfta kalna“, fahuzot par tautas dseefnu,
jo tahds pats melidifch un wahrdi efot ari Wahzeem
pafihstami. Par wezu-wezo Latweefchu dseefnu fchis
gan laifam neweens netura, bet tautas dseefma wina
paleet tomehr, tā lā nu dseefmas un melidini jau ir žetofu-
fchi no feneem laifem, kahdeft tad tas newaretu notikt ari peh-
dejā laifā? Tifpat maj mehš waram peefrišt Allunana
lga domam, ka wifch kahdu Latweefchu kehdes-dseefnu
tahdeft ween nofauz pār neifitu, ka wifch pee Wahze-
fcheem kahdu lihdfigu (par Jofeti) pafihstot. Dofit weegli
falihdfinamas kehdes dseefmas mehš atrahdifim pee wifam
tautam. Interesants ir Allunana lga aifchahdijums par
Kaula mahju. Te mehš redsam, žil weegli teifa war pee-
weenotees faineem apfahfkeem. Bet tai finā Allunana
lgs fipri maldas, ka wifch wezu-wezo mahfijibu, ka žil-
wefi teefot par fahlem wahriti, notura par jaunlaifu isdo-
majumu. Pawifam ehromotas ifklaujas tās domas, kas
daudfrefif pat rakfids ifteiktas, ka newajagot til daudf
dseefnu wariantu. Muhju tautas dseefmas neteel krahtas
preefch laifrakftu žitateem, par ofolimeem un bahlelineem.
Wehl mafat winas nodereš laifa kawefkam. Žau wifem

buhs finams, ka ari pati nemohžitā tauta tagad labaf
dseed kahdus fihitus tulfojumus no Wahju walodas, nekā
wežās tautas dseefmas, ar fawām nowepofufchām interesem.
Pehmeelam turprei ir dafchu nofaukumu un formu maini-
fchanās, kas wariantis fahfopama, no leelaka fwara, nekā
pafchu dseefnu fkaifitums un domu bogatiba.

Gandrihs wifas muhju tautas dseefmas ir ihfas ifchetr-
rindinu lihristas dseefmas, ar pilnigi fleghtām domam.
Tautas romantifchu mums ir toti maf un tās pašas pa
leelai dafai peeder pee žetofofchām dseefmam. Tā par
peem. 1155. garakā dseefma V. Raktur krahhjumā, kur jau-
neklihs luhdf tehwa, mahfi, brahli un mahju, lai winu is-
piet no kara, bet til brahte fawu fconi pahrdodot, war
luhgumu ispidit, toti atgahdina kahdu dseefnu tematu,
kas fahfopams gandrihs pee wifam Eiropas tautam. Bez-
zenbergers peewed ari kahdu lihdfigu Leifchu dseefnu. Tā
tā Leifchu un Latweefchu dseefna wifurwafi fchahw tahdai
Wahju dseefmai, tad domajams, ka wina pee mums no
Wahzeefcheem ežetofufi. Pee dafchām žitām dseefmam pa
leelakai dafai toti gruhiti noteikt, ka winas pee mums žeh-
lufchās. Tā p. p. pafihstamais temats, kur uf pahfarihes
kara ufauz kupla leepa dewineem fchubureem, no kuras
teel kolkes žirfās, ir toti labi pafihstams neween pee Lat-
weefcheem un Leifcheem, bet ari pee Slahwu tautam wifa-
hds wariantis. Tad Latweefcheem un Leifcheem ir kopiga
dseefma, kur mahja prafa trim fwejnekeem, lai iswefl
winas nofihlufcho brahli, pee lam wina pati apfolas tee-
fchajam tam jaunafajam par lihgwawinu. Kahdā Žaun-
greeku dseefmā pee žuhras sehđ fwejneku fseemas un prafa
par faweeem wifreem. Par aifhdi winas dafai, ka wini
nofihlufchi. Latweefcheem un Leifcheem ir wairaf dseef-
mas par putnu jeb fwehru kahjam, bet toti lihdfiga
dseefma ir ari pee Wendeem.

Augfchā mineto ifchetrindinu lihristo dseefnu, tā jau
teiktis, mums newamehrojami wairaf, tā fchahwu dseefnu.
Daudfi nu domā, ka fchahdas ifchetrindinu dseefmas buhu
tilai Latweefchu fpezialitete. Tahdas domas aikal ir
pawifam nepareifas. Wifam Slahwu tautam ir toti daudf
lihdfigu ihfu dseefnu. Tahdas pašas dseefmas ir deen-
widus Wahju, tā faulstās Schnaderhüpfel. Tad winas wehl
fahfopamas pee daudf žitām tautam. Rares, kas wairaf

fchahdas dseefmas buhs lafijis, buhs ari eeweheerjōis leelu
lihdfibu fchahw dafchabu tautu ihfajam dseefminam.
Wifur buhs atrodami temati, ka weenā pufē upes runā
jauneklihs, otra pufē lihgwawina, ka tautetis teel falihdfinats
ar kahdu putnu jeb kotu un tautete aikal ar žitu putnu
fihu u. t. pr. Sewadam pa leelakai dafai weenfahri
nemta no dabas kahda bilda, kura tad peemehrota kahdam
atgahdijumam no dšihwes. Dafchreis lihdfiba fchahw fchah-
dam tautas dseefmam ir til leela, ka buhtu jadomā, ka
weena dseefma ir otras tulfojums. Newfam tilai weem
peemehru. Tā pee mums toti ir isplahitita fchahda tautas
dseefma:

„Sarkana is ahholinfch,
Zahrpinfch ferdi rubinaja;
Difchana is tehwa dehls,
Schelm's tu buhfi dšihwojot.“ (Smiltent.)

Kahds „Schnaderhüpfel“ turprei fchahw fchahw:

„Was hilft mir ein rother Apfel,
Wenn er innen faul ist;
Was hilft mir ein schōn's Rindlein,
Wenn sein Herzlein faulch ist.“

Domaju, ka nebuhtu eespehjamis wifas tamlihdfigas
weenadibas ifskaidrot ar aifnemfchanas. No pašas dabas
dšihfam war žilmekam tahdas lihdfibas prahdā nahft.

Doti eeweheerjōis uu mums ir tas apfahfifis, ka Lat-
weefchu tautas dseefmas pawifam ifschiras no Leifchu
dainam, lai gan abas tautas ir tuwu rada. Muhju
parahdās tautas dseefmas ir ihfas lihristas dseefmas,
kamehr tem Leifchu dainam ir tilai romanzes faprotā-
mas. Vihdfiba turprei gan naw noleedfama fchahw muhju
nebaudfajam tautas romanzem un Leifchu dainam. Tā
pafihstamā dseefmina, par trim fkaifstajam araja meitam,
no kuras:

„Weena fchuma, otra auda,
Trefchā fihdu fcheterēja.“

gribot negribot atgahdina Leifchu dainas wahrdus:

„Wiena verpe, antra aude,
O ži treczia žilku fuka.“

Bet fche japeefihmē, ka fchahds pantmehrs ir pee Lei-
fcheem toti rets, kamehr pee Latweefcheem wifch tilko naw

Dschadi raksti.

Alkohola jautajums.

J. Alksnis, stud. med.

(Turpinajums.)

Wehl man japeemin dafchās weetas if B. lga rakfta,
kuras peerahda, ka winaam drufku wairaf jaeepafihstas
ar žimiju, nekā tas tagad fin, ja tas grib rakftit par
fahfibas jautajuma fsiologifki-žimifto dafu. Wifch
rakfta: „Pehdejais molefils ir wehl weelas žimifstās
dabas pilnteefigais representants, kura radneezibas
weelam (afinitetem) žerment jafimainas.“ Un
atkal: „Waj morfijis, žil žigi tās wehl morfijis ir, t. i.
lā pehbīgais molefils fpehji aifleegt fawu žimifto dabu,
waj tas fpehji noleegt fawu radneezibas weelu (afini-
tetu) ifmainifchanos?“ Ža wahreem „radneezibas
weelu“ newahwetu eekawās blatus fmatifstais termins
„afinitetu“, tad til teefcham pee labakās gribas newaretu
isprakt, to B. lgs ar fawām „radneezibas weelam“ un
winu ifmainifchanos grib fahit. Bet tā noprotam, ka
B. lgs atkal breemigi maldijees, ifskaidrodams un
tulfojamis fmatifstas leetas pehž fawām (filologa,
walodneela) fmafchanam, pehž faweeem privateem
jehdseeneem. „Afinitetes ir wispahrigi pafihstams žimifst
termins un naw wif „radneezibas weelas“, lā wifch to
domā, bet glufchi kas žits. Rā redfams no teikuma:
„waj tas (morfija molefils) fpehji noleegt fawu radne-
ezibas weelu (afinitetu) ifmainifchanos.“ B. lgs fem
„afinitetem“ faprot „radneezifstas weelas“, kas, weena
otrai tuwinatas, ifmainas, jaweendomas par jauneem
fahfopajumeem. Bet tahds jehdseens ir rupja fkuhda un
tas, kas to iffata, nefina nedf prahfistās žimijas pamata
mahfijas. „Afinitete“ naw weela, bet fpehfts.
„Žehlonis jeb fpehfts, kas weelas pamudina us žimifstām
ifmainam, mums tai pašā laifā ari jauskata par to
fpehftu, kas fweefchadas weelas fatur fahfopajumā, t. i.,

kas fcheem radufchamees žermeneem dod femifchtu pafah-
wibas (прочность) palahpeenu. Scho žehloni jeb
fpehftu nofauz par radneezibu (affinitas, affinitē, Verwand-
fchaft) waj ari žimiftu radneezibu“). Tā mah ja
leelais žimifstis tagadne Mendetejems.

B. lgs angalwo, ka alkohols (etilalkohols) no žufeta
neifchfivotees, kwalitatimi nemot. Wifch atfauzas us
Rothnageli, bet es wifā žeen. autora darbā „Arzneimittel-
lehre“ neatradu neweenu weetinu, kas atfautu tā nepareifi
fožit. Nefinu, no kureenes B. lgs fchahdu fchahw:
Rothnageta apgalwojumu iffmehtis, bet man domat, ka
B. lgs naw fopratis, ko autors kaut kur rakftijis, jo
žingris finatnes wifres nelad tā nefahis. Žufets naw
weena weeniga femifchka weela, bet weelu kopojums.
Wifch fahfahw if tā faulteem augftakeem alkoholeem
(propil — butil — amil — un kapril-alkohola), kuri no
etilalkohola jau žaur to kwalitatimi atschliras, ka
wineem majadfiga augftata temperatura, eekams tee wehrd.
No fchis femifchklās ihpahfibas, ka augftakeem alkoholi
weens par otru gruhitaki meefā fahdeg, nekā etilalkohols,
atkaras, ka winu eespaids meefā kaut gan daudfkahrt
lihdfinas pehdejām, tomehr žitads. Tā tad newar apgal-
wot, ka žufefam efot glufchi tahdas pašas ihpahfibas,
lā alkoholam; winas tam gan lihdfinas, bet naw wee-
nadas. Un tas ari fahams tilai, ja daudf, farmakologifkā
bet nelad ne žimifstā nofihmē.

Bet ko eeteiz muhju fahfibas beedribas alkohola weetā?
— Tehju, kafeju. Winas domajas toti prahfīgi dariju-
fchās, bet waj tas tā teefcham? Ko fala par fcho iof-
fchekainā weela, kafeins jeb teins, kas mineteem dšehreeneem
dod tautā eemihleto fpehftu. Senaf domaja, ka fchi weela
ari fpehjtot barot, bet tagad tahdas domas ihrahdijufchās
par pilnigi nedibinatām. „Tā tad galu galā mehš efam
nahlufchi pee atihfchanas, ka kafeins naw nelas wairaf

nedf mafat, lā nermus ufbudinoscha un, leelā mehtrā
baudita, teefcham gifiiga weela, tā lā kafeja un tehja
fawā finā lihdfinas tabalam un ruhgwufcheem dšehreeneem,
no kureem wifch fatur weenu no wifchprahkam giftim,
nitotinu, fchee wifē weenu drufjin lehnaku gifiti, alkoholi.“
Dafchās perfonas pee tehjas un kafejas newar nelad
peerast un uf winām minete dšehreeni atfahj tilpat
nelabu eespaidu, lā uf žiteem tabakā un alkohols, tā lā
tās newis peeron pee kafeina, bet pamafam fahfahfajas
ar mineto weelu. „Atrehkintof žufuru un peenu, kuru
wineem (tehjai un kafejai) peefej, teem (dšehreeneem) lā
baribas weelam naw newahda nofihme; wini ir baudi-
juma lihdfelki un dafchā finā diweem žiteem toti
parafteem fahirinajuma lihdfelkeem radneezigi, es
domaju wifnam un fchahwim, kureem gan peeleet
klat žufuru, bet nelad ne peenu. Rā mehš jau efam
aifrahdijufchi, tad tilpat kafeins, lā ari alkohols ir gi-
fīgās weelas, wina wairaf fahirinajofcha, fchi pa preefchu
fahirinajofcha, tad ahtri nomahzofcha. Abām ir eeweheer-
jami eespaidi uf nermeeem un winas war tamdeft weegli
fahft nepareifi leetot. Kafeju mahfinas (Kaffeefchwe-
ftern) un tehjas brahlfichi (Theebrüder), kuru
fabeedribas fahfibas wežinataji til toti wežina-
jufchi, kalpo ne mafat nowekamai kalfibai, lā
wifna un fchahwa dšehreji“). Tā flawenais mehfifis,
Witchows iffalas par fahfibeeku mihtleem dšehreeneem,
tehju un kafeju, un winam tainiba. Mehš finam, ka
pahrmehriga tehjas un kafejes leetofchana rada finamas
nermu un žitas flimibas. Bet muhju fahfibeeku, nepa-
fihdami bauidijuma weelu gifiīgās ihpahfibas un nepraf-
dami tās pareifi nowehriet, nolahd alkoholi un žef debefis
tehju. Pa břihscham fatak kahdu „perfhinu“: „Pee
falta tehjas kausa, Dseed jautri muhju bars!“

(Turpmal wehl.)

*) Ueber Nahrungs- und Genußmittel von Rudolf Birchow, 42. l. p.
**) Birchows l. c. 49. lap. pufē.

*) Основы химии Д. Менделѣева, стр. 21. Ст. Петербурга, 1889.

weenigais. Tad wehl peeminamas divas no dšesmu pehtitajeem uštahditas hipoteses, peh kurām tautas romanžes un ihās lihristās dšesmas buhtu weenas no otrām zehlušās, un tā tad ori Leifschu un Latweeschu dšesmas buhtu wairol tuwinamas. Weeni domā, ka ihās dšesminas ešot itai atleelas no senatām garakām, otri turpreti issalas, ka garakās dšesmas ne-efot nekās wairaf, tā it kopojumi no ihām dšesmam. Beemehrus war peewest abām hipotesem par labu un tā tad finams peekrist newaram ne weenai ne otri. Romanžes un lihristās dšesmas ir jau no pašos dabas schiramas. Tapat ar newar peerahdit, ka garakās lihristās dšesmas buhtu katrei it wehlatu zehlušās. (Turpmal beigās.)

Kā „Latweeschu Awises“ peekopj Latweeschu tautas labklahjibu un attihstibu?

„Latweeschu Awises“ alahš bijušās Baltijas Bahju laikrakstu mihlules un ideals, lahdam peh wimu domam wajadsetu buht ilweenam Latweeschu laikrakstam. Tapedz tee ari wairakahret „Latweeschu Awisem“ un dascheem ziteem „Latweeschu Awischu“ garā waditeem laikraksteem ušdšedajuschī augstās slawas dšesmas. Schod un tad ra-dees ir pa Latweetim, kas „Latweeschu Awischu“ slawas dšeddataju lori ar sawu bahš pawairojis. Tā peem. pat wehl schogad „Düna-Zeitungas“ referenta lgs „Latweeschu Awises“ firnigi ušlawejis un opbrihnojis tās kreetnos, ar apdomu ihwehletos, tautai it lori noderigos rakstus.“ Ari no „Düna-Zeitungas“ iwdredetais „kompetentais“ Latweeschu laikrakstu apspredējs, lahds Kursemes Latweeschu mahžitajs, Wahžets, „Mahjas Bees“ warenti nosodidams ušdšed slawas dšesmas „Latweeschu Awisem“, pee tam it tā wehledamees: Kant ir „Mahjas Bees“ buhtu tahds pagad. Ja, ko wisu wehl zilwehli newehlas! Bet lai runā tagad labaf „Latweeschu Awises“ pašas, ko tās un wimu labwehli ihsti wehlas. Winaš sawā programā solas: zenstees uš preeschu, lai Latweeschi ihdeenas jo waital waretu attihstitees (reizami!), ušuret un štiprinat wisu to, kas godajams un labs, un tamdeht wehrtis, ka paleel (ari attihstami), buhwet, newis noplehtit un saporitit (kreetnis buhweinitars alahš godajams un zeemijams), Latweeschu garigo un laizigo labumu peh; eephehjas kopt (tas patš par sewi šaporiams, neweens kreetnis Latweeschu laikrakste nedrihtit žitadi dorit un lai ihnihtit ikkattis laikrakstis, kas to wikeem spehkeem nedara), nesohžigos un patrešbu aishahwet (brand), weleleem jau luhf ahrtia newajaga, bet jaewehro tomehr buhtu ir welele, lai ari tee nesafimih, un negehliš tad, kas nezeeni un neaishahw weenumehr patrešbu), meeru un labu šarikiimi eedšiwotaju un tizibas brahtu šarpā peekopt (lobi, bet nemeeru un nešarizibu nedrihtietu ir šwehchineeku un žitizibneeku šarpā peekopt, jo rakstis šahw: mihlejeet (pat) sawus eenaidneekus u. t. t.; — ikkatra kreetni darbi zeenami). Tahda „Latweeschu Awischu“ programa. Wehš wimu ar mas pahrgrošijumeem parakstam. Bet nu eewehrojeet, tā ta teel ihpildita!

„Andele uš laukeem“, sem tahda wirtschafstia scha gada „Latweeschu Awischu“ Nr. 32. atrodos lahds eewadrafstis. Te nu tiks wairola Latweeschu laiziga labklahjiba, taddeht ušmanat, kas tur šazits: „Preesch lahdeem 50 gadeem tahš (t. i. pahrdotawas uš laukeem. „M. B.“ red.) nebiija nedš dširdetas, nedš redsetas. Pa scho ihšo laiku tahš waj pee tuhlfotahsem, tā mušchmehtes no jemes ihlihdu-

*) Te waretu, tā kurisumu peehmet, ka tas patš Latwestis senaf bija šreigis Latweeschu aishahwotajs un par „Latweeschu Awisem“ til šinaja šobotees. Tā wintš agraf lahds weeta rakstija: „Latw. Awises“ lahds L. N. apatšta sawu želojumu uš Berliini. Wintš sawa raksta pašā šahlamā šahsta, ka winaam zēd dšis fargengelis lahš, bet melns, no lura bahši pašofcheeri dšidihufchees un ar tahdu „welnu“ negribeluschī fehdet weenā wagonā. Ko lai šala par tahdu melnu fargengeli krišigā bahnijas lapā, lo lai domā schis lapas neattihstitee lastaji par engeleem wispahrigi? — Wehš notizis pee „Latweeschu Awises“, tā wintš turpina, „es newaru“ nozeestees fa weem žēn lastajeeem nepafneedšis lahdu pirtsšotina ih schis godajamās lapas dšijas dširšina. Rahds no šā dširšina dohju rozejeem šala, ka wina mihšala to nemihlejet, bet tad wintš buhšot nomirš, tad wina buhšot schēl un

„Tu taudaš af’ras jo šarštas šar šapu, Un šre i no šanna mān dšihwiša nads —“
Tad tahda žitā weeta „Waktu žihnišch“ tas patš lungš šobodamees par „Latweeschu Awisem“ šahsta par lahdu dšiwainu wezi, kurš bijis tahds šawabneets, ka „ja lahds no wina gabjejeem pret wimu noce-dšees, tad wintš tam par šradpi lizis lasti „Latweeschu Awises.“ Ša, ja, tureiš un tagad! Tā luhf pahwehrtšas žitweh. — Kas agraf šaratumšibu apšorojo, tagad atkaro gara gajšmas wežinatajs — un wehletos Latwiju ihstis tumšibas šegās. Senaf tas patš „Düna-Zeitungas“ referentš, pahšpreeschams Kaudšites Matifa un Keina „Wehneeku laikus“ un Keodora Wolanda „Sahšiwes wilmus“ (šlat. „Wais“ 1880. g.) lori ašit un bahrigi nošotija „E. Maršittas“ un tam-luhšigus romanus (tā Heimbürgas) ihš ar Dšlaru Blumenthalu ihšaufdamees:

„D wäre doch Alles, was sie geschrieben,
Das Geheimniß der alten Ramsell geblieben!“
(Ai, laut wintš, lo wina (t. i. Maršitta) rakstijuse,
buhtu palizis wežās „šumprawas“ nošehpums),
bet tagad turpreti tad patš „Düna-Zeitungā“ širdigi ušbruht „Mahjas Bees“, ka tas (šarunā šarš pilšehin, un lauzineeku) eetežis „šlawentos“ Maršittas un Heimbürgas romanus wehš uš šmilšču laimeem. Ša, tā laiki šogaf! Las šahstis raksturo (šarakteriše) ari dšahšus žituz, kas til warents dšimās it negehligā wihšē ušbruht tā dšiweteem „šau-najeem“, aplaredami „šannās šrahwas“. Tā ihšuredamees tee pašči min ar lahjam to, preesch ka tee agraf žihnišās.

šchas, šgar žemalahm, pee krogeem, mušchahm, kešteru wibwehm un semneeku mahjahm uš andeli apmetušchahš, waj nu ar krištigu waj nekrištigu dwehsetu apdeenešchahu. Andeles bodinas uš laukeem, lai gan dšahšas no tahm bagataš, waj pušpilhigi eerihkotas, lauzarawu ihštās azis ir tā pilšehšas ubadšes, kas ihgabufschas, uš laukeem deebelē; jo winahm tal truhšot ihštās teehšas, uš laukeem buht un pahahwet. Andeles teehšas ešot itai pilšehšu ihpašchums. Tahš ir uš laukeem žeeštās pilšehšmezes, ar nobodomu, ka winaš tur ko labu daritu, — bet lahdu, to tuhdat redšehm. Lantu bodinas lauzineekus eepahšstina, eekaicina, eesmekina, eeradina ar pilšehšneeku dšihwes braku leetinahm, bes šurahm tee, ihšit nemot, pa-wiřam war ihstikt, lai tahš peederetu pee žilmela apgehba, tā bantites, špizites, ihleifšites, knopites, došites, adatinas (uja! ir adatinas wairš nenofšeežas! Kamdeht tad nu semneekam abatas wajadšigas, ko drehbju schuhr, war jau luhf tihtees negrehētās šwehru ahdās, tā to wehl tagad dšahšas žiltis daro, kas palituschas uštizigas sawu šentšču eerahšcham), šprahšites, tashinas, špalwinaš, šaktinas, šraninas, špeegelišči, — waj pee ehdamā, tā bon-bongas, reektini, pehperkozini, šokolades tahšeles (šur tad tihdaufš šokolades nems, tad ir semneeki to šahšs lošt, taddeht nekrihtet jel it leelā šahrbinahšanā, arajini, at-šahjeet šokoladi žiteem, tā „Latw. Awischu“ kungeem, jums jau peeteel ar lahpošteem un putru, ko lahrojeet pehš tahdam leetam, tā šokolades u. t. t.), pležinas, ahšemes odhinas, — waj pee špehles leetahm, tā podhinas (nošt finams ar wifam podhnam, peeteel jau ar špruhšeni, tam winaš wajadšigas, tad gehrbšimees šwehru ahdās), taurites, lellites, širdšini, pihtites, šostites, dšahdšahabas žigaru špizites un pihpju daitari, wifabas šories tabakas un pa-pirofi (lobi, bet waj „Latweeschu Awischu“ lungi newaretu eet ar labu preeschšihmi pa preeschu?) u. t. j. pr. Wafšis šaimneezibas šinā tahda lauku andele ir un paleel pašwa, tas ir žeešdama, tamdeht ka ta nepahrdob wis tahš pašchās weetas rakšojumus, kas turpat augušči un ihšrah-dati, bet pahrdob tos no žitirenes, no ahšemes. Labati ir, kad tahdas leelas mantos reiš peeturhšt, nekā kad ta pihtšehšas pa lahju, šahrbinadama un peewildama. An-dele uš laukeem apšpeesch andeles buhšchahu pilšehštās; jo pilšehšu leel-andelmani, lauku maš-andelmaneem leelas pro-žentes dodami, šonfuremzi pahwaret gribedami, dšahšreiš pašči antelešahš ar majahm projentehm, nekā wimu parafitit [warents šompliments muhšu lauku žirgotajeem, bet labdeht tad tee ari otnem žilaweešcheem, pilšehšu leelirgo-tajeem peknu (Latweeschu leelirgotaji finams pee pihtšeeem škaitami, tapedz no to peknoš atneišchanaš jau newar buht ne runa)] un tā tad lehti eekriht šankrotē. Lantu andele dandšreiš pamežina krahšchahu. Andele uš laukeem semneekem eepotē žirgošchanaš, kuptšohšchanaš garu, un lihš ar to ari šinlumu. Tā nu andele buhšchahu uš laukeem ar gahšchahm azim žauršlotot, ja-ahšit, ka ta semneekem, tā ari pilšehšahm un wifas žemes eedšiwot-ajeem neš wairaf šanumw, nekā šanumu, un tamdeht tas naw wis par preechu, tad tahdas lauku bodinas šantur rehgojahš un wehl no jauna atwerahš, un tad pat šonšm beedribas tahš uš laukeem dibinat pašte-olahš. Man naw šaprotams, kamdeht tee šilantropi jeb žilwezes draugi (šreemigi žaudis šche žilweku draugil) weenaf žilweku šchirai, un tai, kurai patš Deems šifni rotās dod un šehpi ber, wisu grib dot lehti, lehtaki un pawifam lehti, un tahm žitahm šchirahm to teeku atraut. Wina uš lums škan: „Žogahdā, žogahdā, ka žaudim buhtu wisu leetu lehtiba!“ Waj šchis pamata teikums dibina-tahš uš teem wahrdem: „Ko juhš gribet, lo lai tee žaudis jums dara, to daret juhš teem žaudim?“ Kad tas tā ir, ka juhš, gahdabami, lai žaudis wisu ko lehtaki nopirtu, domajeet un ari gribet, lai juhš atkal, koš wineem ir pahrdobams, mantas gtauds waj meefas špehš, no wineem lehtaki nopirtu, tad man naw wairš ko runat — tad man žozeesch klusu. Andele uš laukeem ir til pat daufš neweeta, tā šemkopiba pilšehšt.“

Tā luhf no „Mahjas Bees“ nopehļu kungeem „Düna-Zeitungā“ eeteštās „Latweeschu Awises“ wežina muhšu tautas, Latweeschu laizigo labklahjibu, bet nu ušklau-šimees, tā tās wifem spehkeem pabalsta garigo attihstibu, jo „Latweeschu Awises“ tashču wifem spehkeem raufees wežinadamas gara gajšmu un ihnižinadamas tumšibu. Wehš jau ešam waj tihree laimes behrni, te mums tuhlin ari pee rotas lahds „Latweeschu Awischu“ numurs (šch. g. Nr. 24), kur eewetotš lahds eewadrafstis par teatri. Nu itai teatra pretimeeti dabuš kreetni ween par ahdu, taddeht muhjeet, waj šinatees jau pee laika šwehru ahdās! Bet kas tad tad? Rahds šawads wirtschafstis! „Waj lauku teatri un žiti tamlihšigi ihrihšojumi aineš tautai lahdu šwehtibu waj poštu?“ Muhš jau šahš pahrneim šawadas janjmas. Teatra škaugi un naidneeki, ne-šchmauzeet labaf wis, ušgaideet drufjin! Kas šin, waj juhšu wehl neželš goda krehšlās? Laššim, kas tur rakstis. Klaušetees itai! Tur tai „Latweeschu Awischu“ 24. numurā rakstis šahw: „Teatri un žiti tamlihšigi ihrihšojumi aineš tautai wairaf poštu, nekā šwehtibu.“ Nu, kas tur

wainigs, „ka tahda lipiga šehrga“ (t. i. teatri) ihplatiju-tees? „Tā šauktā ihglihšotā tauta, it ihpašči školotee“, tā atbild „Latweeschu Awises“. „Behdigi, ka muhšu ško-lotaji peedalas pee tahdeem ihrihšojumeem un pašči wehl ir to wežinotaji.“ Un ko domā, pat školotajs „dantšču plah“ tāpat, tā žiti mihšigeer rikhojas!

Tee teatri un žiti ihrihšojumi ir weena šauna leeta. „Dahšs lahš pahrtizis žimenes tehws žaur“ teem „ektri-tis le elā poštā un nabahšibā, ka tam nu — gribot negribot — jaatšahj šawas dšimtas tehwa mahjas un jamelē žitur dšihwes weeta šwešchumā. Tehws ar šaweem pir-m-dšimtajeeem mahjai ihšuhšišči wifu šobumu, ihstufšohjušči op žiršus, kuhšis un lihš ar to ari naubas malu.“ Ne-peeaugušchee behrnini puškoli un pliti. — „Šapahrdob mahja.“ — „Redset, mihšee, tahdu poštu, tahdas behdas dšaham labam atneš minete ihrihšojumi!“ — Nošt taddeht ar teatri u. t. t. — un wihš buhš labi, buhš pilni nau-das mali, pilni apžirtni. Deema šwehtiba buhš wifās, malu malās. Redset; žil weegli ašrašt lihšekli pret gruhšeeem laikeem. Nošt ar teatreem un naubas newarš nekur ne list! — Pallašeeet jel „Latweeschu Awisem!“ — Nu, teatriš, lai nu šur teatriš, kad nu ar’ to wehl dšahš „tehwi“ ušškata par „laizigu“ gudribu, un „šumedineem“, lai gan pašči to lahpraht apmeklā, tad tashču to augho garigo ihglihtibu, ko mahjas tajās augstajās školās „Latweeschu Awises“ šparigi eeteiš, luhšos ihplatit un pašlu-binās, lai Latweeschi sawus dehlus un meitas žil ween it špeh, ihgliho. „Latweeschu Awischu“ šch. g. 36. numurā šeko šchš eewadrafstis: „Rahdi šanumū žekas no behrnu pahrdarbinahšchanaš školās, ihpašči augstahš školu eestah-dēs.“ Tur wahrdu pa wahrdam rakstis:

„Behdejšs gahds beehči ween atgahjees, ka labi apdah-winatit un argštati školoti Latweeschi pašchās žaunibas gahds, waj nu wehl tā augštikolu mahjeeki, waj drihš pehš tom, kad bija eestahjušchees mahžitaja waj šohdā žitā amahš, itin ahtri sawu muhšču beigušči. Tad šatru reiš tautā un laikrakstis zehlas nošumuš žihnišchanaš, waj lahds naidigs liktenis ihpašči Latweeschem špidejet u. t. j. pr. Pehš muhšu domahw, šchē nekahds „noidigs liktenis“ naw metlejams un atronams, bet wainā glušči dabigds apšahšlās atronama. Latweeschi lihš šchim bi-jušči šemšohju tauta, un preesch tom wini no tehwa tehweem manojuschī ihpašchās meefas špehšus un til leeku ihšuribas špehju, lahdu pee tahdeem, kas žitās (amatneeku, waj žirgotaju, waj mušchneeku, literatu u. t. j. pr.) šahršās, weli melekš. Turpreti (išnehumus atšahjam pee malas) no tahdu meefigu špehšu manohšchanaš, tui noder garigu darbu šrahdneekem un kwi jau tehru tehrdš šchufschī attihstitees, tal pee Latweeschem newar buht ne tunas. Šarigu darbu šrahdneekam wajaga pawifam žitadu meefas špehšu, nekā šemkopim. Šariga amata ihpilditajs war dšahš šinā buht ar wahjeem mee-fas špehkeem apdahwinatš, kad wintš itai pazeesch ihgu šehdešchonu un dšihwi ihšabā. Turpreti semneeku šahršas wihšs, kas drošči ihšehrus puhrus rufšu uš muguras špehš aihnešt, laikam gan pamihšs un drihš nowahrgs, tad tam uš krehšla ween buhš šahšeb. Tā tad naw nekahds žihnumš, ka semneeku šahršas žauneki, kad tee teel pee-špeesti, ap 20 gadu šehdet uš školās šenkeem un šawā ihšah binā mahžitees, ne reti to nepanešs un tamdeht pee wineem pamajami dahšas kaites atšihšahš, dšahču šinibu bihgi nemanot eeronahš, kas wehšaf ahtri preenemahš un dšihwibai padaro galu.

Šo wahriga kaite, kas ihpašči wistšchaklakteem semneeku behrneem, žimnashju un augštikolu apmeklejet, ne reti peehšahš, ir krehšču un plaušču šiniba. Pehš šawas eedšimtahš dabas, teem wehl daufš wairaf, nekā pilšeh-neeku un pahrtikuschu šchirū behrneem, wajadsetu šahdra gahša un brijwas meefas kufšchanaš. Bet tamdeht, tā wimu wežateem mehš buht mašaf naubas, teem pa-šcheem ne reti ja-ahpahdajahš školās un uštura naubas data, ko wini itai žaur to war panahšt, ka dod priwat-šundas jeb mašalus školās behrnus mahja. Tā tad teem preesch pašču školās darbeem žanem naktš šundas pa-lihā. Waj tad žihnumš, kad dahšs no teem uš wifu muhšču pašaudē gara un meefas šparu un žauribu, ka paleel grehtširdigs un wina krehšis nemanot eesahnojahš wahriga kaite, kuru nekad wairš newar pilnigi ihšeedet? Tamdeht, wežali no semneeku šahršas, nepšeešheet wis šawus behrnus pee augštaku školu apmeklešchanaš. (Nu Latwju šemkopji u. t. t., nešubteet tal šawus dehlus augštahš školās, šahšeeet jel tos, jo tee tal to neespehji, ko žitau-teehšči, nešweleer teem šlogu, to wini newar, ihšuret. Un juhš ihštudejušchee, atpafak buhšinās, prom pee arkla! Žuhš „Latweeschu Awischu“ peekriteji Latweeschi, šreidšetees žiteem papreeschu pee arkla! Peerahdeet darbdš, ka juhš proteet žeenit „Latweeschu Awischu“ augštās mahžibas! — Latweeschu šehni wispahrigi nemas naw japeššeech un ari neteel peespeesti, bet gan beehči ween at-tureit. Kas Latweeschu žaunekus un žaunawas dšen un šubina pehš gajšmas un ihglihtibas dšihwees, ir lahda beewiškā dširšetele to krehšis. Kureem pašcheem nešahpi pehš deewiškās gajšmas, kwi ir tā ar urki dšenami školā, tahdi finams labaf lai paleel pee arkla, nekā peem

peh3 gadu desmit studijam nela laba ne-eeimahjiju-
fchees, la ta faultais „versufter Student“ istahjas no
augstskolas. Bet hary Latweescheem tahdu „ehrmu“
dauf nebuhs.) Zo Juh3 nemearet sinat, waj wif3 naudas un
laika upuri nebuhs pa welta biju3chi, tapeh3 ka skola Juh3u
behrnam nahwes dihgli eedehtijufi. Sam a la h r t a
p a l i d a m s, wif3ch buhtu par weseļu, stipru wihru
ufandf3s, un Juh3u wezuma atspaid3.

No eefschjemes.

a) Waldibas leetas.

Deputatijas no publiskam eestahdem, sinatniskam un
zitam beedribam, tapat aci priwatam fapulzem un weila-
leem, peh3 1884. g. 16. janwari sem Nr. 693 ifdotas
Wisaugstah3s pawehles, suhtamas uf Peterburgu tilai ar
administratiw3s waldes augstalo preefschstahwju eepreel-
scheju atkauju. Gewehrojot nu to, ka lahda pilsehtas
walde bes eepreelshijas atkaujas nosuhijufe tahdu depu-
tatiju uf Peterburgu, Widsemes gubernatora lgs uf eefsch-
leetu ministra preefschrakstu no sch. g. 12. augusta sem
Nr. 2757 peelodina, stingri ispiibit Wisaugstalo schai sinā
ifstah3 paweh3i. (W. G. A.)

Walf3s dšels3zetu tirdznee3ibas nodatu preefschneeku
fapulze atfinufe par wajadfigu, dibinat femi3sch3s dšels3zetu
remidentu weetas, lai isnihzinatu to nebuhschannu, ka wehl
arweenu dauf3 pasafcheeri brauz bes bifeem, t. i. par
brihwu. Preefsch ifstareem 2 brauzeeneem uf 300 werstem
buhs pa weenam pahrluhkam, kuru alga nebuhschot masaka
par 1500 rbl. gadā. — Zetu ministrija iflaidufe preefsch-
rakstu, ka danu wagon3s ir tad, kad tur naw seeweefchu,
nedriht3 sehbet wihreefchi. (Now. Wrem.)

Rig3s politehnika uflawas rakstus dabujufchi schahdi
kurfu beigu3chi Latweefchi: Karlis Meschaks kumijas-technikas
nodatā, Jahn3s Mihters inscheneeru nodatā un Eduards
Ziesarewit3sch3s mekanikas nodatā.

Rig3s mah3ibas apgabala kuratora lgs pawehle3is
fleh3i Feidrika Bah3a III. sch3iras priwat. stolu — Rigā.

No Walf3s skolotaju seminara audsetneem nolent3s
bes maf3as par mah3ibu un ufturu wehl weenreife3i nemt
pa 25 rbl. (Kur. zirt.)

Baltijas gubernu domenu waldes inscheneers Michails
Mifensteins paughtinat3s par kolegiu sekretaru.

Par Widsemes gubernas waldes II. nodatas darb-
we3cha palihga amata ispiditaju eezelts tahdas pat weetas
ispiditajs pee Witeh3las gubernas waldes, Michails Rei-
tornow3s. (W. G. A.)

Rig3s telegrafa kantora jaunatais mekaniks Indriks
Kirts pahrzelt3s uf Beepajas pasta-telegrafa kantori.

Beh3u eezikni par nodoklu inspektoru eezelts Matiras
aprinka nodoklu inspektors Ditmars.

Walmeera Jadrilis Treus no Widsemes gubernatora
funga dabuj3s atkauju, jo projam turet sawa nelaika tehwa
grahmatu pahredotaru. (W. G. A.)

Rig3s-Walmeeras apgabala godameerteefne3s ha-
rons Bernhards Beumerns uf pascha luhgumu atlaif3s
no deenata. (W. B.)

Jurjewas gimnastijas skolotajs cand. phil. Jahn3s
Sihpols pahrzelt3s uf Reweles Keisara Nikolaja I. gim-
nastiju par wezo walodu ahrichitata skolotaju. (Kur. zirt.)

Jurjewas uniwersitatē par asistentu eezelts ahr3s
Johans Tirman3s.

Peruawas gimnastijas wirtskolotaji Ern3s Breede un
Aleksandrs Uters, ka „Kur. zirt.“ fino, pahrdeweti par
wezo walodu skolotajeem.

Zelgawas apgabala teefas lanzelejas eeredni Zwans
Aleksandrows un Wladimirs Monlewit3sch3s paughtinati par
kolegiu registrotorem. (R. G. A.)

Leepajas pasta-telegrafa kantora jaunatais mekaniks
Mar3elj3s Solin3s pahrzelt3s uf Rig3s pasta-telegrafa
kantori.

Leepajas pilsehtas ahr3s Aleksejs Todorf3s uf pascha
luhgumu atlaif3s no amata.

Leepajas apgabala teefas prokurora sekretara weetas
ispiditajs Zwans Gahns apstiprinats schai amata.

Rudig3s aprinka uradnikam Robertam Apinim Kur-
femes gubernators ifstah3is pate3ibu par fird3u, tahdu
tas peerahdij3s pee zeetumneeta Fritsch3a Bauta falerchanas.

Zukuma elementar-skolotajam Krewanam Rig3s mah-
3ibas apgabala kurators ifstah3is sawu pate3ibu par ta
dahminajumeem Zukuma elementar-skolaj.

Par Aisputes-Grobinas papibu meerteefne3i eez-
elt3s Gaelewas teesu palatas sekretara palih3s G3sch3k3s.

b) Baltijas notikumi.

Walmeera nesen, no 5.—7. septembriem notureta
Widsemes ahr3tu 6. faetina pahrpreefi aci daschi ahr3-
nee3ibas jautajumi, kureem wispahrigā sad3shwe leeta
nosihme un tadehl nebuhs neinteresanti un neweeta, ja
sche ishumā ahr3hdam uf dascham no ahr3teem isteiktam
un pahrrunatam domam. Ahr3tu faetinu atlah3ja Wal-
meeras pilsehtas ahr3ts Dr. Apinis. Par nahstoh3ā gadā
noturamās ahr3tu faetinas weetu ifraudh3ja Beh3s, kuru

ahr3ti tad dofees, lai attal pahrrunatu daschus jo swa-
rigus ahr3nee3ibas jautajumas. Par preefschneeku eezehla
Dr. Truhartu, par sekretaru Dr. Sokolowski un par ka-
seeri Dr. Keiwuli is Beh3im. — Wispirus pahrrunaja
spitalibas jautajumu. Profesors Dr. Dehio beedfig3s
wahred3s ahr3hdija uf spitalibas aptawotaju beedribas
darbibu, kura azim red3ot arweenu wairat attih3totees,
kas aci red3ams no ta, ka jau eekufinat3s jautajums par
fah3das spitalnijas eerih3schannu Widsemes Latweefchu
daka, Walmeeras pilsehtas turumā. Peh3 tam wehl par
spitalibu runaja Dr. Reihners un Dr. Kopels. — Par
baku poteschannu uf laukeem runaja Dr. Sabitowa, ahr3-
rahbidams, ka baku poteschana buhtu ifdaxama tilai ar ta
faukto „animalo“ poti (t. i. tahdu, kas nemta no lopeem)
un nododama weenigi mah3itu ahr3tu rokās, jo tilai
ahr3teem e3ot eespeh3jams, pote3ot behrmus ifstargat no
lipigu flimibu dihg3tu eepoteschanas un ne wis tā sauza-
meem pagastu potetajeem (salih3f3ni ar scho preefschneemu
sch. g. „Mah3as Weef“ eeweetoto plasho rakstu par baku
poteschannu no Dr. med. G. Weldaun). Sapulze atfinigi
ifstah3is par min. preefschneemu un eezehla ihpaschu fo-
mif3ju, fastahwoschu no Dr. Sabitowa (Tals3s), Dr. Fische-
ra (Sagnija) un Dr. Geerwagenā (Rigā), kurai jaisstah3da lih3f
nahstoh3ā gada fapulzei schai jautajumā fih3l3ti preefschlitumi.
Profesors Dr. Dehio runadams par dilonā flimneekeem,
femi3sch3i tahdeem, kureem naw eespeh3jams ahr3tees
fistaf3s semes un eewe3rodams, ka wehl naw ifstah3ā
nelah3du dro3schu fah3tu pret diloni, eete3jo, ka buhtu toti
wehlejami, ka uf laukeem buhtu eerih3schomas wairat dilonu
flimneeku ahr3stetamas, ahr3teem wajadsetot eerih3kot pen3io-
natus un taj3s ahr3stet masturigus dilonā flimneelus, jo
dilonā flimneekeem tash3u labatās sahles e3ot faprah3iga
ahr3ta kopschano. Sewi3sch3i swarig3s ir Dr. Keilmans
preefschneemus par behrnu kopschannu to muhscha pirmā ne-
de3ā. Wispahrigi ir paraf3s jaunpedf3imufschus behrmus
katru deenu masgat. Dr. Keilmans tahdam paradumam
stingri un a3i pretojās, ahr3hdidams, ka pamatigi noweh-
rojumi rahdot, ka tee behrni, kwi netopot katru deenu
uhdeni masgati, dauf3 labai attih3totees, nekā tahdi,
kurus ifdeenas pa uhdeni meh3ejot. Peh3 dšim3chanas
behrns sinams tuhlin e3ot nomosgojams, bet tad ta aci
wairs nebuht ifdeenas newajagot masgat, ja tas til tih3s.
Behrni muhscha pirmās deenas leelalā waj masoka
meh3ā palailam teekt peemekteti no drud3cha un stipri
karstot, kam par zehloni meh33ot buht stahwoltis, lah3ā
atrodotees behrna naba, kura e3ot fargajawa no slajuma.
Dr. Keilmans preefschlajums attee3as tilai uf behrna muh-
schā pirmo nedetu. Sewi3sch3i nosihmige ir faetinas preefsch-
neeku Dr. Truharta preefschneemus par fih3l3ti attih3f3schanos
un isplat3schanos Widsemē. Dr. Truharts sawu eewe3rojamo
preefschneemu didinaja uf fah3f3stikam sinam, pee kuru
krah3schanas bija peedaf3ijufsches 165 ahr3ti (Widsemē pa-
wijam ap 292 ahr3tu). 1886. gadā fah3lmufchi Widsemē
ar fih3l3tu 2,24 no tuh3stota, 1887. gadā jau 3,27 no
tuh3stota un 1892. un 1893. g. Widsemē pawifam bija 5,320
fah3lmufchi (eekfaiot ter3iaros gad3jumus) ar fih3l3tu, t. i. 4,5
no tuh3stota. Tā tad red3ams, ka fih3l3s koti ahr3i
isplat3jees un ta ir fih3me, ka ori neikumi3a ir breefmitgi
peeneh3nufsches un ka ta jaaptaro afeem lih3f3l3teem netau-
pot neweena memes deh3ina ar to „mafam nerahtnibinam“,
lai ar dascha mohte waj sprah3tu no ahdas laukā, kad
tās deh3ineem un dascheem „goda“ wihreem norauj to
mastu un tos nostah3da wif3 to fird3s sch3h3h3bā. — Peh3-
de33s diwi gadd3s, ka Dr. Truharts ahr3hdija, ar fih3l3tu no
jauna fah3lmufchi Widsemē (eekfaiot Rigu) — 4290, t. i. 3,6
no tuh3stota, Widsemē (ifnewot Rigu) — 1679, t. i. 1,7
no tuh3stota. Sifil3s w3swairat isplat3jees Jurjewā.
Kapeh3 gan taini Jurjewā? Peh3 Dr. G. Truharta
fih3l3tisko flimneeku flais if no tuh3stota ir:

Jurjewas pilsehtā	9,8 %
Jurjewas pilsehtā (Jurjewas aprinki eekfaiot)	3,9 "
Jurjewas aprinki ween	2,3 "
Rigā	8,6 "
Rigā (eekfaiot Rigas aprinki)	8,5 "
Rigas aprinki ween	6,4 "
Witandā (aprinke eekfaiot)	1,9 "
Peruawā	1,8 "
Walfā	1,2 "
Werowā	1,1 "
Walmeera	1,1 "
Arensburgā un Sahmu falā	1,0 "
Beh3is un aprinke	0,7 "
Pamah3of3s ir Widsemes fih3l3tisko flimneeku flaita fa- lih3f3inajums ar zitu semju fih3l3tisko (eekfaiot tur pat wehl zitas tamlih3f3igas flimibas) flimneeku flaitu.	
Norwegijā tahdu flimneeku ir	0,86 %
Swedrijā	1,24 "
Somijā	2,27 "
Danijā	4,36 "
Widsemē fih3l3tisku flimneeku ween	3,6 "
Berlinē	4 "
Kopenhagenā	4 "
Jurjewā turpreti wairat tā uf pusi wairat	9,8 "
Rigā tāpat	9,6 "

Rig3s Wah3u amise „Zeitung für Stadt und Land“ pee
fcheem flaitteem peefih3me, ka tee muhs3u semi nostah3dot femi3sch3i
behdiga gajumā un par to pasneed3ot behdigu bildi. —
Nu „leekutu“ bars, waj wehl naw deefgan peerah3d3jumu,
ka netikl3bas sehrga aci pee mums breefmitgi isplat3ijufsches?
Waj nebuhtu laif3s peenah33s, nosart3 par paschu greh3teem?
Nu zeenigā „Walf3s“ un „Walt. Weh3tu.“ mahte — lauzi-
nee3e un ziti, kas „Mah3as Weef“ til reebigā wih3f ap-
mehtajāt dub3teem, ka tas ufdro3chmajās ahr3hdit, ka aci
pee mums netikl3ba fah3t isplat3itees un ka tadehl tā wi-
feem speh3teem aptarojama, nosodama un ar wifam fah3nem
ifstaujama, to nu juh3s fah3et par fcheem flaitteem? Waj
teefcham fird3s kruht3s nerahtn3bas un of3nis dših3fl3s newah3s,
eewe3rojot tah3us til behdigus flaitkus? „Mah3as Weef3s“
alaf3ch ir fpedikoj3s stingru atturibu un pageh3re3is aci no
wihreefchu, jauneku pufes stingru atturibu, ahr3hdidams,
ka tahdi teel ideālā laul3bas dših3we un deewi3sch3ā mihle-
stiba mih3ta dub3s, bet juh3s no wif3s fird3s peedobee3
„jauneku maf3s nerahtnibinas“, tahdi paschi mah3idami
un we3inadami ne3ch3h3stibu, wif3 winas fah3umā. Ne-
tas we3ina un mah3a netikl3bu, kas pageh3r stingru at-
turibu no abeem dšimuneem un nelautre3as scho breefmitgi
sehrgu pahrrunat, ahr3hdidams uf tās zeh3loneem, bet gan
tas, kam no bailem jareh3, kad rauj ne3ch3h3stibat nost tās
fih3schu fegu un kas prot peedot, no wif3s fird3s peedot
„maf3s nerahtnibinas“. Tahdi wehl, kas sin, dasch3s le-
kul3s un goda wih3s parah3das wif3 ta „fird3sch3h3stibā“?
Ari warife3i klee3sa un breh3ja, kad leekais tikuntu Mah3i-
tajs teem norah3ma leekul3bas apsegu, tos fah3h3f3inadams
pat ar nobalteteem kapeem, kas gan no ahr3pufes spih3,
bet kam eefschā mironu kauli. — Kas wainige, alaf3ch e3ot
bailigs. Netikl3bu wis neapfawofim, kad to apfleh3pim,
kā ftrauf3s sawu gahwu fih3l3s, jo netikumiba buhs un pa-
l3fs netikumiba, waj nu ta apfleh3pta, eetihta fih3schu fegā,
waj wif3ta deenas gajumā. Nost ar leekul3bu un wifam
apsegam un pudereem! Tahdi to ne3ih3zinafim. Bet wina-
mums japh3rrunā leet3sch3i, jaispehti tās zeh3loni un tad
wifseem speh3teem jaaplavo. Rewis Marlitas un Heim-
burgas romani sche noderigi, bet gan reālās literaturās
ahr3s schautru pah3tagas, kas til afas, ka leekutu baram
jafah3t fault un tas no bailem dreb un trih3.

Baltijas gubernas, ka „Rischl. Weftn.“ fino, no
domats eewe3t spirta monopolu, t. i. brandwihnu pah-
doschot tilai kronis.

Karaklausibas Komis3jas eefah3ts sawu rekrufchu
nem3chanas darbibu fefofsch3s deenas:

Beh3u	apr. 1. eefaul. eezirtni (Lantonā) Beh3is	27. okt.
"	" 2. " " " " " " " "	15. " "
"	" 3. " " " " " " " "	19. " "
"	" 4. " " " " " " " "	24. " "
Walmeeras	" 1. " " " " " " " "	27. " "
"	" 2. " " " " " " " "	15. " "
"	" 3. " " " " " " " "	24. " "
Walf3s	" 1. " " " " " " " "	27. " "
"	" 2. " " " " " " " "	24. " "
"	" 3. " " " " " " " "	20. " "
"	" 4. " " " " " " " "	15. " "

No Walf3s teel finots, ka tur 8. septembra wafarā
weete3ā mah3itaja deene3nee3e atradufe preefsch3stah3ā isfih3tu
lah3u gadu wezu puikinu. — Wisdomā bijufsch3s diwas jee-
weetes, weena Sch3h3deete, otra Jgaunete, kuras tant pat-
deenā mah3itaja muhschā peefol3ijufsch3s lah3u behrnu par-
audschu behrnu. Ubas seeweeres apzestinatās Jgaunete3i
aifch3dijufe uf Sch3h3deeti, ka uf behrna mah3i.

Taurupe peh3dejā laikā uflih3d3sch3i wif3i, kwi u3bruf-
sch3i lah3u mah3u ganamam pulkam un nofodufchi wairat
aitu. Taurupes muhschā faplof3s no wif3teem lah3da graud-
neela kumefsch. Gan 11. septembri uf wif3teem isfih3lotas
medibas, bet tomeh3r bes lah3deem panah3tumeem.

Jurjewā nahstoh3ā gadā pawaitroschot med3inas fa-
kultates katedru flaitu, t. i. dib3nufschot lah3das jaunās
profesuras, kuras eewem3schot jauni Kreemu speh3ti.

Arensburgas jah3tibneeku beedribas muhsch3s, ka
„Saarlane“ fino, drih3jumā buh3schot pagalam.

Kurfeme peh3 notikufsch3s pagastu faweenofchanas, ka
„R. G. A.“ fino, ir pawifam til 236 lauku pagaf3i,
kuru ifdewumi gadā e3ot ap 669,050 rbl., no kureem
ifdodot:

pagasta walf3chu ufture3chana	187,000 rbl.
tee3u	68,000 "
stolu	127,000 "
ahr3nee3ibai	35,000 "
pagasta nabagu ufturai	151,000 "
Ifdewumu finā Zelgawas aprinka pagaf3i zitabi eewem p3emo weetu, tomeh3r ne ahr3nee3ibas finā, kur Grobinas aprinke stahw wif3teem ziteem Kurfemes aprinkeem paschā preefschgalā. Widbehdigati ar ahr3nee3ibas ifdewumeem stahw Zukles un Jauwjelgawas aprink3s. Zukles ap- rinke (17 pagaf3i) ifdod pagasta walf3chu ifdewumeem eewe3rojamas sumas — 16,000 rbl. t. i. gandrih3 tif- pat zil ziti aprinke, ar dauf3 wairat pagasteem, unpreti preefsch skolam Zukles aprinke isdod tilai 2000 rbl.	

(Zelgavas aprinka pagasti turpreti 22,000 rbf.) un preefšā ahršneezības pat tikai 850 rbf., kamehr Grobinas aprinka pagasti isdod 7000 rbf.

No Gabrēnes. Šis rudenis pee mums koti leetains. Augustā tikai reti lahdā deena pagahja bes leetus, tadehī ari sematās weetas tīla pahrepluhdinatas un daschi semtopji no rudsu eesehšchanas newareja ir ne domat. Septembra mehnešā sahlumā gan leetus druflu mitejās, tomehr apzeemo muhs wehl deefgon, tā tā jashaubas, waj wiſi warēs eeseht rudsus. Seemaji pee mums bija auguſhi labi. No wasarajeem auſas bija isdemuſhās toti labi, meeſhi — peeteekſhi, firni un kartupeli — wahji, lini — wideji, seens un ahholiuſch paplahni. — Ari muhsu nowadā sahl raſtees jauna dſihwiba, eeweeſtees jauna roſiba. Tumiſa iſgait un pagatnes aiſpreedumi iſniſhā. Tagad ziti laiſi, ziti uſdemumi, zitadas dſihwes praſbas. Pagatne nenahls wairs nelad atpatat, ta nenahls wairs. Un lai wina ar ſaweem aiſpreedumeem ari meerigi duſs. Rums naw eemeſta to modinat un atſaukt tā lahdu garu iſ ſpotu walſis, tā daschi wehl deemſchehl to wehlas. — Projam ar tumſbu un aiſpreedumeem! Raudſikim iſtateis peh, eesehjas tos dragat, lai sahl auſt jauna ſahra gajima. Kā weens no wiſlabateem lihdſekteem weizinat iſgaitību uſ lauleem, uſſatami kreetni waditi jautajumu walari, par kuru iſplatiſchanos gan wiſeem ſpehkeem wajadsetu ruhpetees. Aſiſhdami jaut. wataru ſwaru un noſihni, daschi gajimas draugi ari pee mums neſen, 4. ſeptembri, bija iſrihtojuſchi „preeſchlaſijumu walari.“ Publiska bija eeraduſees leelā ſkaitā. Wataru atklahja P. Purenā lgs ar runu: „Zaur to mehſ iſgaitiſmees?“ Bes jau minetā preeſchlaſijuma tīla nolafiti wehl daschi ziti no P. Purenā un Ramana lungeem. Muhsu lihdſchinejais ſkolotajs J. Waiwerina lgs atteizās no ſawa amata. Par ſkolotaju tagad eſam eewehlejuſchi ſkolotaju Lindes lungen. Kaut ſtarp jauno ſkolotaju un pagostu walbitu labata ſatiksme, nelā ar bijuſcho, tas teeſham no wiſas ſirds jamehſas!

Peetalniuſch.

No Prodes pagasta (Zuſtes aprinkā) mums rakſta, ka tureenes pagasta rakſtudeejs Deelaus iſwiſlis aplahri- nes ſemneekem wairat tuhtſtoſchu naudas, to apſolidamees noguldit bankā un tad ar wiſu naudu aiſſchmauzis par oleanu uſ jauno paſauli, Ameritu. No Hamburgas wiſch wehl pat par ſawu nodomu paſinojis komiſara lungen, kureſch mehſtuli dabujis tuhlin dewees uſ Prodi, remidet pagasta kaſi, tomehr to atradis labā lahtiba.

No Leepajas. Brihtlaiſchanas deena jau kopſch pahris nebekam pagahjuſe, bet wehl newar aprimt troſnis, kaſ minetā deenā ſahehlās. Publiska te pirmo reiſi iſture- jās kritiſti, atteezotees uſ tai paſneegto garigo baudiſumu un taſ ſalarſeja daschas ahras galwinas, kam bija leelatas intereſes gar ſwehtu materialo puſi un tuveem tab- dejadi ruhpajas taſ, ka ſwehtki neſaudetu pabalſitjus un apmekletajus nahloſchās gabds; tee iſleeto katra lihdſetti, wiſwairat daudſus wahrdus loitrahſtās, lai waretu „pe- rahdit“, ka ſwehtku deena isdemuſes ſpoſchi un ka „komi- tejas“ darbiba ir wiſai teizoma un laba. Negribu te ee- laiſtees lahdās ſtrihhindās par ſinamo „burleſkas“ wataru, appalwot, ka publiska iſturejuſes ſchahdi waj lahdī, jo taſ taitſchu newediſ ne pee lahdā gala ſlehdſeena, weenā puſe appalwo, ka luga ir iſujata, otrā atkal, ka ta „wiſadi gobinata“ — kam lai beigās tiž? Eſim, domaju, pa wiſus zetu, un neteikim wiſ, luga ir iſwiſpta waj iſdi- ſchota, bet mineſim ar aſim, ka jau augſchā teizu, to, ka publiska te Leepajā pirmo reiſi ſlatijās kritiſtam azim uſ teatra iſrahdi un tā lahdā pēe gadijeena ir uſſkati pa- raſti daschadi, tā ari te taſ bija, weeni iſrahdiſa ſawu preeſchjanu, otri nepeekriſchanu. Kaſ atteezas uſ ſwehtku eenehmumeem un isdemumeem, tad laitrahſtu daudſahreji peeprahijumi par teem tagad ari ſaſneeguſchi ſinamā weeta uſmanību un taſdejadi publiska laiſam drihſumā tuwaku dſiehdās par „komitejas“ eesehjeo rihtloſchanos, lihdſ ſchim muhschiga tumſiba par to guleja. — Nahloſchu ſeſonu atklahs 25. ſept. ar Apſaſijas 5 zehleenu dramu „Saud- tas teeſibas“. Labdaribas beedriba grih ari ſawus līte- rarifloſ watarus turpinat, tāpat ari palihdſibas beedriba, kwei ſchāi ſinā iſpaſchi laba weikſma. — Weetejā parei- tizo baſnija teel paleelmata; domā ari jaunu taitſi. J. K.

Red. p. e. f. „Balt. Wehſt.“ par „Mahjas Weeſa“ 37. num. eewetoto ſinojumu no Leepajas mums uſſuhtija lahdū „Pehrkona“ lgu uſ ſaklu, tīlai ta hultu aſjumu ne- ſajutam. Mums naw ne maſalais eemeſis taitet weenai waj otrai puſei, bet gribejam tīl iſtutees beſpartejīſti. Un „W. B.“ 37. num. eewetoto ſinojumu neſnemi mums nebija eemeſta, tadehī ka taſ nahja no uſizamas puſes, un jo ſewiſchi wehl tadehī, ka weens no uſwehās lugas auto- reem, A. Deglawa lgs, muhsu lihdſjrahdneek. Wehſ ne- paſiſtam taſda liſes gara, tā „Balt. Wehſt.“, kaſ ſawus lihdſjrahdneekus un draugus tīl ſin leelit un zeti waj debetiſ. Wehſ griham buht taitſni pret iſkatre, waj nu taſ muhsu draugs waj pretineek. Lugu „Prejibās“ nodofim apſpreeſt lahdam eezenitam Latweeſchu kritiſim, tā to ari autori wehlas. Un ar to lai peeteel!

c) No žitām Kreetwiſas puſem.

Wina Majeſtates Keiſara weſeliba, tā „Wald. Wehſt.“ ſino, no pahrzeſtās iſnuenzas janwara mehneſi wehl naw pilnigi taſda, tā wajadsetu buht. Wafarā peenahja wehl laht neeru ſlimiba. Lai neeru kaiti pa- matigi iſſeedetū, tad Wina Majeſtatei Keiſoram pa ne- miſligo aukſto laiſu jaſturotees ſiltakā, patiſlamakā ſi- matā. Wina Majeſtate Keiſars uſ profefora Sacharjina un Leidena padomu lahdū laiſu uſtuteſees Krimā.

Peterburgā 1895. gada februari tīl iſrihtota dru- ſajumu leetu iſſtaſde, kura wiſſees 4 mehneſchus un buhs pirnā taſda iſſtaſde, pee kuras iſſtaſditaji warēs peedali- tees tīlai iſ Kreetwiſas. Iſſtaſdes laiſā ari noturēs dru- ſotaju ſaeimu, tā ari preeſchlaſijumus. Programa koti bagata. 1) Grahmatu druſaſchanas wehſtute paraugs; 2) tagadejā druſaſchana Kreetwiſā; 3) graweſchana; 4) burtu leeſchana; 5) rakſtama popira iſgatawoſchana; 6) krahja, maſchinas u. t. t.; 7) druſaſchana; 8) litografija un metalografija; 9) heliografija; 10) grahmatu ſeeſchana; 11) ſpezialas ſkolos un teſaiſka literatūra; 12) mahſſas nodata. Wiſas ſchis galwenās nodatas buhs eedalitas wairakās ſahnu nodakās. Kaſ gribetu uſ mineto iſſtaſdi peeteiſtees, taſ to war darit lihdſ ſcha gada 1. nowembrim uſ ſchahdu adreſi: C. Петербургъ, Пантелеймоновская ул. № 2, распорядительному комитету выставки печатного дѣла.

Kreetwiſas dſeſſeſetu garums ſcha gada 1. auguſtā pawiſam bijis 33,676 werſtes; kroma dſeſſeſetu bijis 16,083 werſtis un primatdſeſſeſetu 14,274 werſtis.

Kreetwiſas tirdſneeziba ar ahrſemem ſchogad, no 1. jan- wara lihdſ 1. auguſtam bijuſe ſtipri leelaka nelā 1892. un 1893. gabds tant pat laiſā. No ſcha gada 1. janwara lihdſ 1. auguſtam pawiſam apgroſitas prezes 651,037,000 rbf. wehrihā; iſg. godā tant paſchā laiſā turpreti tīl 522,278,000 rbf. wehrihā un 1892. g. pat tīl 431,120,000 rbf. wehrihā. Wairojuſchees tīklad eewedumi (ſewiſchi neiſſtrahdatis prezes), tā ari iſwedumi (ſewiſchi labiba). Wolſtbanka lihdſ 1. ſeptembrim ſch. g. aiſdemuſe 2428 muſchu iſpaſchneekem pret ſolo weſſeekem 19,947,430 rbf.

Zetu miniſtris eesehſis walſspadomei preeſchlitumu par uhdenszetu waldeſ dibinajchanu Keetrum-Sibirijā.

Zetumu wirſwaldeſ preeſchneekſ ſlepenpadomneekſ Gattins-Wraſtis, kureſch tagad atrodas Sachalinas ſalā, lai tur iſdaritu zetumu pahraudſibu, palikſot Sachalinā lihdſ otkobra widum un tad doſchotees uſ Odeſu atpatat uſ lahdā ſawwalneeku ſiotes twaikona. Zeta ſlepen- padomneela lgs nedekas diwas nodomajis uſtuteſees Jeruſaleem.

Muitas nodoflus nemot no ſch. g. 1. oktobra lihdſ 1895. g. 1. janwarim nolemtis, ka 1 rubliſ papira un ſihlā naudā (wara un ſudraba) aprehkinams par 65 ſap. ſelā, bet 1 ſudraba rubliſ tikai 45 ſap. ſelā.

Par fabrikam. Medijinal-departaments iſſtrahdajis wiſpahriguſ weſelibaſ kopschanas preeſchraſtus preeſch- ſchraſtan un ruhpneezības eeſtahdem, kuras minetas jau- najā buhwju uſtawā. Wiſā plaſchumā ſchee preeſchraſti buhs obligatoriski preeſch jaunſetamam fabrikam un ruhp- neezības eeſtahdem, bet tagadejam peh, eesehjas buhs japeeſteenas medijinaldepartamenta iſſtrahdateem eesazi- jumeem. (Sub. Ga.)

Maſkawas turgotaju aprindās ſtipri ween runā par Riſhni-Nowgorodas gada turguſ pahrzehſchanu uſ Maſ- kawu, nodomais eesegegt ſinantiſchuminiſtrim ſchāi ſinā lahdās preeſchlitums.

Samarā ahrſahrejeja gubernas ſemſtes ſapulze noleh- unſe luhgt waldbibu, gahdat par labibas zenu pazehſchanos, peem. zaur walſis labibas krahjumu eerihloſchanu, tarifu paſeminaſchanu uſ ahrſemem iſwedamo labibu un zaur at- ſauju, kroma nodoflus un parahdus ſamafat grandā.

No Rigas.

Adolfa Allunana weefſchanas. Iſgahjuſchu ſwehtdeem, 18. ſeptembri, dabujam atkal peh, wairat meh- neſcheem Adolfa Allunana lungen redset uſ Wahju amat- neeku beedribas ſtatuwes weefojamees, kur tīla iſrahdita jau paſiſtamā luga „Dſchons Neilands“, ar jauncem, koti weikſleem eepinumeem. Publiska bija iſhti leelā ee- raduſees ſawu deefgan reti roſeto, bet neaiſmirſtamo miſtuli noſtatitees. Adolfa Allunana lgu uſ ſtatuwes parahdo- tees, ſikās, it tā elektriska ſtrahwa publiku buhtu aiſneh- muſi, kaſ zeenito weefi ar ſlatām gawilem apſweiza, un arweenu tam parahdija ſawu ſirſnigo aſſinību, gan applau- ſeem, gan bravo ſauzeeneem. Allunana lgs ſawā luga ari bija eepinis pehdejo laiſu atgadijumus, gan par laitrahſtu ſtrihdeem, gan daschus zitus eewehrojamus noiſtumus, par to tam publiska ſkati uſgawileja. Allunana lga weiklo un patiſkamo ſpehſchjanu noſtatitees ari teeſcham ſewiſchi jaukſ baudiſums, kaſ pat ta eenaidneekem buhtu jaatſiſti. Ari ziti akteeri zentās peh, eesehjas ſawas lomas iſpi- dit. Beigās Allunana lgu poſneehſa ſkaiſtu lawru wai- nagu. Lai gan laiſs jau bija wehls, tad tomehr publiska negribeja lehti no Allunana lga ſchirtees, to wairat rei- ſes uſ ſtatuwes iſſauhdama. Waram tīlai wehletees, ta

Allunana lgs nebuhtu ſche Rigā tīl rets weefis — tadehī uſ drihſu redſehchanos!

Latweeſchu teatris. Ferdinanda Raimunda „Zil- wezes naidneekſ“ (wahjiſti ſchi luga noſautia „Der „Apentönig“) bija peewilzis ſwehtdeem iſhti daudſ publikas, tā tā teatris beſ maſ bija iſpahrdots. Ja lahdī no ro- mantifkeem raſchojumeem pelna nemirſtību, tad ari ſtarp teem preeſkaitami Ferdinanda Raimunda darbi, ſawu we- ſeligo ideju peh. „Zilwezes naidneekā“ paſneegta mahziba ir wezu wezais tīkumibas hauſlis: „to patſ negribi, to otram nedari,“ un wezu wezā dſihwes gudriba, kaſ tomehr nelad nenowezos: „Zilwekſ, mahzees paſiſt patſ ſewi.“ Akteeri zentās darit ſawu peenahſumu. Kopspehle noriteja apmeerinoſchi. A. D.

Derigu grahmatu apgahdaschanas Rodala iſg. peeldeem notureja lahtigu ſapulzi, kurā ſtarp zitu tīla ſinots, ka jau iſnohſuſe ſlajā grahmatina: „Zitu tantu rakſneeki“, I. wirlne, kurā ſawehrti pa ſtaſtinam no Kreetwu rakſneeka Tſchekowa, Poſu rakſneeka Sjenke- wiſcha, Franſchu rakſneeka Koppē un Sweedru rakſneeka Strindberga. Tā tad redſams, ka „derigu grahmatu ap- gahdaschanas Rodala“ ſawā pirmajā zittautu rakſneeku gara raſchojumu krahjumā, peegreeſuſe ſtingru wehribu realajam wirſeenam, grahmatinā uſnebdama taſdu rakſ- neeku darbus, kuri daudſ ſpilktakās krahjās tehlo dſihwi, lahdā ta ir un daudſ aſati graiſa ſcho laiſu mahzibas un nebuſchanas nelā Hermans Sudermans. Sapulze nolehma drihſumā iſdot J. Maſwerſſcha „Zhiu laulſaimneezības ſiniju“, K. Graubina „Buhwes mahzibu“ un Apſſichu Zehkaba rakſtu pehdejo burtiniju. Lai jo ſekmigi waretu rihtotees, tad eesehla ſewiſchu komiteju, ſaſtaſwoſchu iſ Ed. Wehna, Dr. K. Barona un J. Zihruſa lungen, kureem buhtu jaruhpejas par jaunu kreetnu manuſcriptu dabuſchanu un ſijaſchanu.

Nedakzija pee mums nonahja lahdās geuhti peemelleſ ſkolotajs Jahn Kopmana lungen un muhs luhdſa, to eeteikt zilweku ſchehlſiridibai. Nelaimigajam ſkolotajam no Smotenſtas luteranu diwiſijas mahzitaja iſdots ſetofcha ſatura rakſt: „Pee Smotenſtas draudſes peederigam Jahnim Kopmanam bija lihdſ ſchim wiſlabatā ſlawa, wiſch ir bijis ſtrahdigs un uſzihtigs. Wet no ta laiſa, kaſ winam azis ſaſtima, kura ſlimiba winom iſpoſtijufe weenu azi un apdraudē otru azi ar gaiſchuma ſaudeschanu, J. Kopmanis palizis darba neſehjigs un tā tā winam naw nelahdu lihdſektu, tad wiſch teel eeseikſ ſawu lihdſziteku labdaribai.“ Zeredams atdabut ſawu azu gajimu, J. Kopmana lgs atſahjis Smotenſtu un dewees uſ Rigu, kur ahrſtejotees iſdewis pehdejo grafi; ſahles gan wehl dabujot par weli, bet tuhtſtot wiſnepeezehſcha- matā uſturai. J. Kopmanam nomirufe ir ta laulata draudſene un atſahjuſe patat 5 nepeauguſchus behrnus. Nelaimigais ſkolotajs atrodas Sarina eebraujamā weeta (Zerbatas eelā Nr. 26.), kur tam ikweens war paſneegt lahdū maſuminu palihdſibas. Nelaimigajam lītena pa- behrneem palihdſet iſkatre peenahlum. Zeram, ka muhsu jeen. laſitaji nelaimigo peh, eesehjas pabalſtis un to neatſtas wina ſuhrojam, breeſimigajam lītenim.

Kara klaufibas komiſija uſſahſis ſawu darbibu 1. eesauſchanas eezirkni (kantonā) Rigā 15. oktobri. Par žiteem Rigas aprinka eezirkneem jau ſinots iſg. „Mahjas Weeſa“ numurā.

Daram ſawus jeen. laſitajus uſmanigus uſ peelituma lapinā eewetoto „Uſajinajumu“, zeredami, ka teizamais noluhſ tīl peh, eesehjas pabalſtis un weizinat.

Paſinojums. 28., 29. un 30. ſeptembri Rigā, uſ ſirguirguſ lauluma pee zitadeles, pahraudſis wiſus armi- jas un ſiotes reſerwes ſaldatus.

Lahdā noluhlā wiſeem reſerwes ſaldateem ſetofchās terminds jaerodas eezirknu kanzelejās:

Eeſchpilſehjas 1. un 2. eezirkni: 28. ſeptembri, pulſtien 7 rihtā.

Peterburgas preeſchpilſehjas 1. 2. un 3. eezirkni: 28. ſeptembri, pulſtien 11 preeſchpusdeenā.

Maſkawas preeſchpilſehjas 1. un 2. eezirkni: 29. ſep- tembri, pulſtien 7 rihtā.

Maſkawas preeſchpilſehjas 3. un 4. eezirkni: 29. ſep- tembri, pulſtien 11 preeſchpusdeenā.

Zelgawas preeſchpilſehjas 1. un 2. eezirkni: 30. ſep- tembri, pulſtien 7 rihtā.

Saldati, kuri no pahraudſibas atrauſees, tīl ſauti pee atbidibās uſ kara klaufibas uſtawa 362. art. pamata.

Rigas polizimeiſtars Bodpalkawneekſ Reicharts.

Sinas par koleras ſehrgas attihſiſchanos.

Uſ 17. ſeptembri palika ahrſteſchana 18 perſonas.

No jauna ſaſtima 2 „

Iſweſetojās 7 „

Nomira 2 „

Uſ 19. ſeptembri palika ahrſteſchana 11 perſonas.

Paſchſleplawiba. Struhgu eelas Nr. 1 mahjas atejamā weeta atrada 16. ſeptembri palahruſchos 62 gadus mezo, atwakinato ſaldatu Jwanu Timofejewu. Paſchſle- plawibas zehlonā naw ſinams un lihdſ ir nobois iſmelle- ſchana. (M. P. P. A.)

Teesu leetu nodala.

Literariska prahva. (Beigās.) Ari nāhsošam leezineekam Reinbergim Drawneeka admolats jautaja to pašču. Bet ari šchim par to nebijis nelahdas farunas. Nu greelās pee leezineeka ar jautajumu apsubdētā admolats: „Waj neatgabidās, ka „Tehwija“ bija nodrutais lohds Drawneeka studinajums, kurā Dr. tei, ka wiensch nobibinājis komiņšas Peterburgā, Maskawā un par ahrsemju galwas pilsehtās, un waj nebija šchini pašča numurā Juhšu, Reinberga, lihdfiģe studinajums, kurā Juhš pašnojāt, ka Juhš atlahjuschi komiņšas Solā, Schautds, Schagorē un žitās „gotas pilsehtās“? — Uj to leezineeks atbildejo, ka tamlihdfiģi studinajumi bijuschī gan. „Salat, leezineek, kadeht Juhš to darijāt?“ — „Ja, tas ir weitlala buhščana (Geschäftsgeheimniß). Za ir tellama.“ — Beigās leezineeks ištaldroja uš admolata jautajumu, ka winam ar Dr. nelahda fakara ne-efot.

Rā pehdejās leezineeks tita nolāuschinats no Allunona ušdotais Mikelis Skrusits. „Juhš irahdajat pee Dr. schurnala „Austruma“ un dabujat par to algu?“ tā jautaja leezineeku apsubdētā aistahwē. — „Ja.“ — „Waj Jums jarafta „Austrumā“ par Drawneeka ištodām grahmatam kritikas un waj Juhš to darat?“ — „Ja.“ — „Rā Juhš to ištoidat?“ — „Pehz sama padoma (no moemy country).“ — „Rad Jums Drawneeks nodod lahdū samu grahmatu preelch aistahdščanas, tad Juhš tairchu raktāt labu kritiku?“ — „Es rakstu pehz sawām domam (no moemy mahnio).“ — „Waj eiat peemehram raktiņuschī tahdu kritiku, kurā teiktis, ka Dr. grahmata nederiga?“ — „Es tiktai lahdreis aistahdu uš kludam.“ — „Peeleščat, leezineek!“

No ušdotiem leezineekem nebija otaahluschi Dr. A. Butuls un Dr. E. Dsinters, kureem teesa peespreeda latram 10 rubl. soda par to, jo abi pawehstes bija dabujuschī.

Pehz leezineeku nolāuschināščanas teesa pohrgahja uš dotumentu nolāuschonu.

Teesa tagad stahjās pee polemisku rakstu nolāuschonos. Allunona „Zeitung für Stadt und Land“ nodrutata raksta faturis weentigi aistahra Drawneeka rihloščanos, tā išde weja. Uš šcho rakstu Drawneeks bija demis tani pašča awiē Allunonam atbilde, kurā tad samu pretineeku žil ipehdams ari no sawas puses bija nopatajis. Tam pretim Allunans tad bija lahdis stahja samu otru rakstu ar ušrakstu „Atklahsta wehtule Drawin-Drawneeka.“ Šchini wehtulē autors, atbildejams uš Drawneeka personišteem ušbrukumeem, nesaudseja tāpat ari samu pretineeku. Apšpirinādams un wehl papildinādams ar wairakeem peemehreem Drawneeka mas peewiligi išdeweja rihloščanos, Allunans tam raksta beigās bija demis padomu, atgreestees pee sawa agrakā amata un labat turpinat pahrdot „fjelbantēs un pogas“, nelā ištod komerfajijas wahrdnijas. Pehz tam teesa nolāhja Drawneeka Allunonam rakstītu wehtulu, kurā tas luhdfi tajst winam, Drawneekam, tellamu un kuras faturis originalā wahrdū pehz wahreda kļoneja šchitā:

„Mihlo Adolfs!“

Doti lahdos, ka man waretu ištahst leja ar Langenscheidtu (tas ir ar Kreerwu walodas mahzibas burtnizam; Ref.) zaur „Deenas Lapu“, un tadeht es Lewino wišas sihdē luhdju, daci žil uš Tamā spēhta stahw, lai tas nenoitū. Tu waretu Stuiščlam (toresiņis „D. L.“ redaktors. Ref.) rakstī, lai wiensch wišmaf neutrals išturos, ja ari minero išde wumu negribetu publikai eceit. Es nu gan nemas netizu, ka es ar scho leetu waretu „ekriņi“, bet nepatibklami buhru ja gaditos, ka wiša peka aiseeti wehja. Ar labu reklamu turpretim buhtu panahlam, ka es pahris tuhlfiošču rublu nopelnu. Waj Tu wats newartu to nelo šarakti par Tuzenu-Langenscheidtu, wehtuhtit to „Deenas Lapai“ un luhgt Stuiščlu, lai to ušnem, teikdam, ka ar to newis man, bet Lew buhs lihdfers; warbuht, ka ta leeta ees. Ra šchi grahmata loti deriga un eceizama, par to jau nemat nam lo schauditees. Tomehr „Deenas Lapa“ man ušnojumu nam ušnehmuse, ka to „Waltijas Wehtinesis“ darijis. Eš jel til lobe, Adolfs, un daci nelamēdamees, žil spēht, jo ja man labiees, tad ari Lewi neaismirsišču. Warbuht, ka „Deenas Lapa“ wā tai štrpai to leetu jau buhs samaitajuse, tad šchi kludha buhtu ištalojama. Kalah man „Deenas Lapa“ wišmairak ruh, to Tu pats sini. Tagad lahdis ušwišskatos ar neustijibu un ištahschī „Deenas Lapas“ kritikai publikai leelatais swars, tā to pats esmu peedsihwojis: jo ja „Deenas Lapa“ lo pels, tad panahluhtis buhs masi, — ja ušteits, tad wišs buhs labi. Tāpehz loti wajadsiģa leeta, ka Tu nelamejees.

Uš šcha wehtules fatura Allunans awiē „Ztg. f. St. u. L.“ nodrutatā rakstā bija peemēdis tiktai widus datu, weentigi par peerahdijumu publikai, ka Drawneekam wišā wina rihloščanos ruh tiktai peka. Ewehrojot, ka Drawneeks sawā suhdščibas rakstā bija aistahdijis, ka Allunans scho wehtulu nodrutajis awiē fajojātā weidā, teesa tagad jautaja suhdščana admolatam, eelch la gan fahstahwot scho domu sajuahščana. „Ja, redsat,“ tā admolats ištaldroja, „wehtulē Drawneeks ušrunā Allunonu, tā jau sawu wumu poštahwot ar „tu“ un tur awiē „tu“ pahwehēhtis par „juhš“. Tahdu wahredū pahrgrofiščana, finams, bija ne mairaks pahrtahpums, tā wiš žiti pahreji, bet apsubdētā aistahwē litās scho punkti nemas ne-ewehtrojām.

Peemēdis sawā awiēs rakstā ištahwot uš šchas wehtules, Allunans bija ištahwē, ka wiensch araidijis Drawneeka preeščiklumu. Par peerahdijumu, ka Allunans gan bijis gataws ištahwot wina, Drawneeka, luhgumu, šchini leeta no suhdščana puses bija teesat peenesta lahdā Allunona wehtule, kurā šchi Drawneekam raksta, ka efoi par „finamo“ leetu raktiņi Stuiščlam. No apsubdētās puses turpretim tika nolēgts, ka šchi Drawneekam adreseitā wehtule atiektos uš tellamu „Langenscheidt“ leeta un tad nu suhdščana pilnwarneeks kļahčošam leezineekam,

agratājam „Deenas Lapas“ redaktoram Stuiščlam, nelika jautat, waj winam Allunans teescham raktiņi tellamu preeščik Drawneeka, tad tahds apsubdētā admolata aistahdijums ari nelluma apgahstis.

Šche teesas ištahwēščana beidās un preeščikēhtejais atwehleja suhdščana pilnwarneekam pirmo wahrdū.

Apsubdētā Allunona pilnwarneeks ešneēdja teesat pirmis fahzihku fahščanās, beš Drawneeka lunga wehtules Allunonam wehl pahris „Konwerfajijas wahrdnijas“ burtnizu, kurās bija Drawneeka pašča plahča biografiņa un leelā porreija par wišu lapaspušt un lahdū tautieschu biografiņas, ka Berga un Bera ft. Tam preti ar, Drawneeka lga pilnwarneeks ešneēdja leelu pulku „Konwerfajijas wahrdnijas“ burtnizu, lai peerahditu, ka „Konwerfajijas wahrdnija“ bijuschos nodrutatos ari labas biografiņas no tahdeem wišreem, sam teescham nopelni Apjuhdfiģos runā Drawneeka lga pilnwarneeks wišpirms aistahdija uš Allunona tā fahkteem „wišzaur nepareiseem“ ušbrukumeem Drawneeka lga. Ta tas ar sawām tellamam, teitkam un Konwerfajijas wahrdnija eweetotām biografiņam parahdijis tahdu rihloščanos, ka išturam Satweeščam par to janošarhtot; tahlat peemineja, ka Allunona nošedsiģais raktiņis parahdijees ari tani apstahkli, ka tas kļojā lahdams wehtules nolhehpumu, pahrgrofiņis wahrdū nohmi, raktidams „juhš“ wahrdū „tu“ weelā un tad eesahla plahči ištahwot, žil swarigi un fahpigi šchini gadijumā Drawneekam uškraute apwainojumi. Kriminalds likums pahstahwot dahšadi palahpeeni oteetotees uš personištu apwainojumu jnagogumu, jo beš personištā wišra goda pahstahwot ari tā dehwerais lahetas un fahwofka gods. — Ištahwot amats efoi godajams. Bet ja tahds finatnes wihs topot nošakstis par turpneeku un lahdē mahzišs ahris par bahrdi- dšini, tad tas efoi uštahwot par apwainojumu. Kod nu Allunans Drawneeku, ka išdeweju un „komunalu darboni“ (общественный работник) apwainojis tā bešgodigas reklamas un kritikas radijaju un weizinataju, lo tas ušnehmēšs Konwerfajijas wahrdnija sawa strobera dšimes aprakstu tadeht, ka šchi preeščik wina irahdajot, tad domajams tā grehtoti aistahret pee goda nam wairis eespehjam. Ka Allunans šchos apwainojumus ištahwot ar pilnu apšnu, redjams no tam, ka wiensch pats nofauz Drawneeka rihloščanos par bešgodigu. Jour tahdeem ušbrukumeem justos kaut kura persona apwainota. Šchurnalists kritiķā wišadā sinā pahstahwot robeščas, kuras nedrihtot pahrtahpt. Pot tai godigatai un pareisatai kritikai — un Allunona lgam efoi weikla spahwa — ne-efot brihw šchi robeščas pahrtahpt. Drawneekam newarot nemt saunā leelisto reklamu sawā lahtakstā „Austrumā“, tā jau dahš- been weitahneekam. Tāpat Drawneekam newarot pahrmest, ka tas luhdfis Allunonu, lai ištahwot ušreizjošču kritiku par „Kreerwu walodas mahzibas wehtulem“ „Deenas Lapa“. Leelu datu no Drawneeka pilnwarneeku runas aistahma publiki peerahdit, ka strobera Bera un namu buhmetaja Berga ft. teescham ewehrojami wišri, kuru dšimes gaitas japasino wišadā sinā nahlamam paudsem. Ari Drawneeka ft. pats efoi ewehrojams wihs un Latweešču tautai daudj pahstahwot nelo lohds Gele. Pilnwarneeks wišpahz sawā garajā un deegam weiklajā runā wehginaja ištahwot aistahreto suhdščetaju Drawneeku par tautas labdari, turch ne-ewehtrodams samu labumu, taišot leelas reklamas par labu grahmatam, kuras gan pats ištahwot, bet kuras tautai jalasot. Pahrmēimūs warot buht ari itin pareis, wiensch tomehr efoi pahrmētums un fahzetot ruhgunim pret nepateizigo tautu. Pahrmētumēš Drawneeka lgam efoi ištahwot Allunans — pat wehl sohojoshā weidā — un tā nodarišis nošegumu, turch sodams uš fodu likumu 1835. p. pamata. Pilnwarneeks beigās luhdja noteesat Allunonu.

„Man tā leeta rahdas loti weentahschī,“ tā Allunona aistahwēšs Geinide eesahla sawu pretrumu, „suhdščetaju pilnwarneeks gan puhlejšs efoi nostahdit samu klientu par nesin lahdū ewehrojumu „komunalu darboni“, bet man leetas, ka no komunala darbona nošimēni pee suhdščetaju personas. nam atrodams ištahwot. Allunona raktiģe gahdās tiktai aistahdijumi uš Drawneeka dahčibu tā ištahweja, lai gon suhdščetajs sawā suhdščibas rakstā aistahwot, ka wiensch ari tā „literatū“ ištahwotse žewi aistahret. Bet tad nu Allunans raktiģis suhdščetaja ištahwot dardibu, tad ari par to tiktai buhtu runajams. Patešibā suhdščetaja komunalaistahwot lihdšinasas uš mata kaut kura fihtu preišču tirtogata stahwoflim. Drawneeks luhdfi Allunonu par amweloščanu tadeht, ka šchi winam pahrmēt, ka mehdišs ušlamet sawas ištahwot gahmatas sawa pašča šchurnalā „Austrumā“ un ka Drawneeks protot ar sawu Konwerfajijas wahrdniju laicinot jonnektus, kritikus tā, ka šche, žeredami eeguhit nemirsišču wahrdnija, raktiģe stahwot rezenfijas Drawneeka grahmatam. Allunans pahrmēšs Drawneekam wina reklamas. Ištahwot tirtogajis ušteiz sawu preži — tas ušteiz toteht wairat, jo ištahwot šchi preze — un Drawneeka preze fahstahwot ištahwotam. Ka Drawneeks pehz Allunona domam darijis to aš fahw- tieem nošahkteem, nežil nepahrgrofo leetas stahwofli, jo reklamai jau žitāda noluhka newar buht, tā ween leelas pelnas noluhkt. Patešibā Drawneeks ištahwotse tiktai tadeht aistahret, ka Allunans negrib winu ušstahwot par tautas labdari, par lahdū Drawneeks lahrahi wehtulos tikt eestah- itis. Allunans lahraht wehtulos, ka grahmatu ištahwot dšihotos mairak pehz pelnas un gahdatu kreemati par tautas argahwofschanu. Schahdam ištahwot ištahwot Drawneeks pehz Allunona domam nelihdšinasas nemas un Drawneeks ištahwot uštahwot newarot nemt saunā Allunonam. Kas sihmejas uš scho ušbrukumu patešibu, tad teesas preeščikā jau leezineekem žiģis deegam stahwot peerahdit, ka Drawneeks loti ušžihgti gahdajis saweem ištahwotem reklamas, lai ari šche ištahwot buhtu deesin žil mahji. Doti noštah- miga preeščik Drawneeka rihloščanos efoi wehtule, kurā wiensch luhdfi Allunonu šarakti tellamu par Kreerwu walo- das mahzibas burtnizam, ka waretu nopelni pahra tuhlfioščans rublus. Starp žitu runatājis ari aistahdija, ka Drawneeks ištahwot ar, ja ne ašati ušbrukis Allunonam sawā atbilde, kurā wiensch ironiķi nofauzis sawu preti- neeku par „beštahligu brunneeku“ un par raktiņaju, kuru tāpat tā swirbuli warot poštē no spahwas un t. t. Bei-

hds sawu aistahwēščanu, apjuhdsēit admolats luhdja teesu Allunonu attahwot, kas, tā laštahwot jau finams, ari notika.

No ahrsemem.

Wahzija. Uš Wazinu, firšta Bismarka tagadejo dšiwes weeru, Wahzeeschi pluhst tihri bareem, nolāuschēes lahdū gudru pamahzibu no sawa „deewinai“ firšta luhpam. Bismarks jau fahemis deputajijas ištahwotse, Austruma- Pruhšjas, un dahšas weht taišotees dotēs žetā uš Wazinu pee firšta Bismarka. Deputajijas sanemot Bismarks tura garas poliistlas runas, kurās tas tagad aš nosoda Potus, kuru fahwofot par lahdū Leel-Poliju. Tahda pah- fahwiga Polu walšis buhtot par leelu postu Wahziji, tadeht ištahwot fahwofot Wahzu pilsonim jatošot pret lahdū Potu nodomu. Wahzeescheem pret ištahwot breesni- gajem walšis eemaidneekem preeščik jaturotees topat un jausstahwotse žingri un Poli wairat jaopsehešchot, tā to pehdejt lahtā Wahzu walšitā dahjuse. Bohzu lahtakstī pa leelai dahai preeščik Bismarkam, ka Poli wairat ap- speeščami nelā lihdfi šchim; tiktai brihwprahigakee lahtakstī pretojas tahdai tautibu apseheščanai, tā to Bismarks wehlab.

Austro-Ungarija jemalešs šchiras žihnas wišpah- rigas halfsteefības lahdū pee tautas weetneeku wehleščanam. Wišne tita ištahwot daudj drakatu ušajinajumu, kur lahdis žingri peeprafija, lai tittu eemesta wišpahreja balsu teesiba. Ar 70 rakstu ištahwot apzeetinati.

Bulgarija nešin bija tautas weetneeku wehleščana. Rā wadišas organi apgalwo, tad pee wehleščanam wal- dijule pilniga brihwiba, wadišas nebariģe it nelahdu (paudu uš wehletajem, tomehr tahdas finas nedibinatās, lai gon brihwiba patešibā bijuse leelaka nelā Stambulowa lahtā. Ušwarejušchi Stoilowa (ministru preeščikneka) pee- treiteji. Dihwaini! Agrak ari weenumeht tāpat ušwareja Stambulowa peektiteji. Wišpahrigi nemot jaunā tautas weetneeku saeima, tā domā, buhšchot Kreemiat draudsiģala.

Karšč Nih-Ušija. Pehz telegrafa sinam ištahwot, Kinas walšiba nolēhuse ar Japanu nelēhgti nelahda meera, pat ja ari Japana wehl turpmat Kineeščus lahdū ušwaretu. Tas ištahwotse tiktai žojigi, ka sawa sablumā Kinas lešjara pawehle, lai ištahwotse wijus „negehus“, Japaneeščus. Meers galā jalēhdfi ween buhs, waj nu winu grib spēht waj ne, karšč tairchu newar muš- džigi pahstahwet. Tomehr pehz telegrafa sinam ištahwot, redjams, ka Kineeščik grib kuru žil ween eespehjamis žigi turpinat — un tas teem eespehjamis ir, žilweku jau naw truhlums, lai gon tee nemahžiti un naw laewajadhibam deesin žil noderigi, tā tas ari bija redjams pee Pingjngas, kur no apmehram 20,000 leela Kineešču kara spēhta leel- lahtā dahā tita gan sawangota, gan nolauta. Un pee Pingjngas, tā domā, wehl žihniģiģeēš labakee Kineešču kara pulki. Kineešču saldati tautai fahwofotse pa lahtam aš bailem mehdišot bareem nolhehpēes, kas ari notijis par Pingjngas lahtā. Warenti tehniģas fargi! — Bet žil- weks pa lahtam nemehdfi pats žewi mellet nelaimēs žehlo- wus, bet olahč ošrā. Tā ari Kineeščik waj wišu waimu par pafaudetām tautam uštraujot Japaneešču ištahwot, kurei ušwehdamees Kina par wišu, tā sawa spēhta leelum, ušturas weeti u. t. t. pahwofot Japaneešču wirsneekem. Tandehst ari pret Japaneešchem Kina eesahwusees kufištā un manams breesniģis ruhltums un fahwofotse. Wiš- pahrigi Kina walšiba leelas dušmas pret ahrsemneekem un tur ween mas eespehjamis, tur teem ušbrukot. Beš žingras apfahdības ahrsemneekem ne-efot wairis pahwofot eespehjamis atklahst rahditees. Pihēhtās teesot peehriti ušajinajumi, nošt ahrsemneekus tā sumas, Kineeščik uš- žihgti turpinot krautu apzeetinaščanu. Pee Jalu ušes saulzejees leelaks Kineešču kara spēhts, ar 38,000 wir- leels, beš šchi pulks efoi ištahwot apbrumots, tā pee Ping- jngas un ari saldati mas lo jehfot no nepezeščamafam- sinasčanam, kas wajadsiģas ištahwotse kreemam saldatam Kineeščik paregojot, ka pee Jalu ušes buhšchot atkal leelata lahtā. Japaneeščik, tā Eiropeešču wirsneeki prahto, uš Wudenu wis neeščot, wišmaf tuhlin ne, beš wis- pirms luhloščot eemēt Nisščuangu, kas atrodas nelahdu no Juiho ušes grihwas. Pee minētās ušes ari atrodas Wudena, kurai lahti 250,000 eesfihwotaju un lahdā juhdje apmehrā. Wudena, tā jau ištahwot numurā peemintēs, teel ušglabata Kinas lešjara manta, kura neefotees lihdfi 2400 milj. rbi. — Wudena Kineešču azis ir swēhta pišēhta, tāpat tā Weta Mohameda žiģo azis; tāpehz, ja Japaneešchem ištahwotse teescham Wudenu eemēt, tad tas uš Kineešchem daritu leeku eespaudu un tee waretu pat fahzēes pret tagadejo walšibu, jo Wudenas eemēščanu daudsi beš schaudam eeraudšim par fihtu, ka deesēš no- wehrluse sawu waigu no sawa dehta, Kinas lešjara un to aštahwuse. Kineešču walšiba to wišu ewehrodama, pulžina ap Wudenu leelus kara pulkus. Wudena wis- apfahrt ap 40 pehdu aughts muhriš un beš tam wehl ištahwot plahs grahwis ar apni. 9 pehdas aughtu walni. Beš tas preeščik scholaitu eeroščchem, kureem nelahdi muhri- naw par aughtem un nelahds grahwis ap pišēhtu plahs deegam.

Telegramas.

Peterburgā, 18. septembrī. Antwerpēs pafaulēs ištahwēšs Kreerwu ištahwotaji eegumuschī 225 godalgas, starp tam 14 pirmās.

Peterburgā, 19. septembrī. „Wald. Wehtn.“ sinā, ka Wimu Maještates Kungs Keisars un Kundi Keisareene, Wimu Keisarištā Aughtiba Leelkās Tronomantineeks, Wimu Keisarištās Aughtibas Leelkās Georgs un Michails Alesandrowiščik, Leelkās Olga Alesandrowna, tā ari Greku prinzišs Nikolajs i Spahs aistahwotja uš Krimu.

Londonā, 29. (17.) septembrī. Kineešču karapulki, kurei atrodas pee Wišju (pee Jalu ušes) fahzēhta dumpi, saldati salansija sawus eeroščans. Pekingā walšiba leelas bailes. Kineešču stahwoflišs neapstahwotse, beš žeribam.

Šchahwotse un ištahwotse: Ernsts Platešs. Atbildēģe redaktori: Dr. phil. Arnolds Platešs, Dr. philos. P. Šdāits. Доволенско цензурою. — Прага, 20 септембра 1894 г.

Sludinājumi.

Advokats
A. P. Stroinowskis
tagad dšhw leclajā Kaleju celā Nr. 63,
2 trep. augšā, pretim pašai.
Unemas jiwil- un kriminal-prahwu
weščanu.

Advokats
D. K. Tombergs,
Rigā, Terbatas celā Nr. 9 (namā
uš Dšrnawu celās stubra), usnem jiwil- un
šrabes leclās aistahweščana, un runajams
rihtās no p. 8-11, pešpusē, no p. 3-6.

Išweizigs jannešis war pastahwigu
wectu dabut labās dšrnawās Rigās
turumā. Preeščarā tabdam, kurš lab-
dās dšrnawās jau bijis. Lūwatas stinas
lecl. Mastawās celā Nr. 62, pēc Webrin.

E. Larsen'a
šeltān, šudraba leetuweikals
tagad atrodas:
Ceclajā Saun-celā Nr. 13.

Manā generallomijā nobota un wišā
grahmatu pabrōtamās dabonamā:
Lautfaimneezibās

Dubultā grahmatu weščana.
Lautfaimneeciem preešč pašmahjischānā
no Kalniņu Jana.
Eweščlam šho grahmatu eegādātees šatram
lautfaimneeciam, lai šehini geubtajā šrišes
laismetā waretu šawus šaimneezibās šarā
šabrtigi eerišot, la tee pēšur atmešu.
Makšā broščeta 80 šap., eefeta 90 šap.,
glihids wāhšs 125 šap.

H. Allunons, Šelgawā.

Seemeta
apdroščināšchānās beedriba.
Wisangštaki apštrinata 1873. g.
Šamata-kapitāls 1,200,000 rbl.
šihš ar eewehrojāmu rešerwes šapitalu.
Apdroščina

pret ngunsbreesmām
wišadu šušinām un neušinām išt-
šchūmu, preešč, šabrtās u. t. t.

Agenti: Brahli Graentel,
lecl. Šmilšhu celā Nr. 17, Šepšiena namā.
Telefons Nr. 18.

Dubult-
grahmatweščana.

Katrā laifā
pašneesu šamatiņu mah-
jibū dubultā grahmatu un
tešlinu weščanā, la jau wat-
rat gadus. Šamata par to
wehrena. Išweizigs šabi-
jums šitai šawem mah-
jēškem pēpalihšu weclās
dabūt. Pēceišchānā no wšst.
3-5 pešpusē, Rigā, Dšr-
nawu celā Nr. 110, partērā.

J. Šihpols,
praktišk grahmatweiš un
Rigās šatm. amatn. paš.
beedr. šrabj- un aistehwu šaf-
šes šafšees.

Pretubagoščanas beedribas
darba kantoris,

Šefšriģā, Šahna celā Nr. 10, apāšā,
pēdāhwā: meešas brāhuas (wešča)
preešč šungeem, šamam un beeneem,
gūšas brāhuas, dweelus, apšakus
(šelešinus), preeščantus, šafas, darba
blāšas, noščuhus šegus (dešus),
aditas audites un šakinas no wilnas un
šolwilnas, šchuhpšu šegus, masu behr-
ninu eetināmās oštas, šafatus, šwah-
šus, šafšees un šefes.

Wisemes lopu aistahweščanaš
beedribas štalis
Šeweles celā Nr. 45 (85).
Šušoni teel šatrā laifā ušnemti.
Šlimi šušoni šap abrišeti no eestābes
ahriša štrmdeenas, treščdeenas un pē-
beenas no pšst. 12-1 deenā.

Wišas aditas leclās,
pašštamī teijama labuma, pēdāhwā par
leclām šenam

Worcherta un Štras'so
adishānās eestāde,
Šrežneeku (Šinderu) celā Nr. 13.

Laipnai eewehribai!
Nr 40. numuru šahšees jaunš gada žeturtšnis šaitrakšiu
apšelleschānāi.
„Mahjas Weefis“ ar abeem pēclitumeem šihš gada
galam makšās:
Pa šastu pēšuhot: Rigā šanemot:
90 šap. 50 šap.
„Mahjas Weefis“ ešpedizija.

„Mahjas Weefis“ redakzijas darischānās
ešmu runajams išeenas (išnemot šwehtdeenas) no pulštēn 3
šihš 4 pēšpusdeenas **Todlebena bulwari Nr. 10,**
dšhw. Nr. 1, uš šureemu ari laipni lūhšu šuhit manu-
štriptus. Beš tam wehl ešmu runajams išeenas no pulštēn 10
šihš 11 rihtā **Šrušta Plates** bišchu- un grahmatu-društā-
tawā un burtu lecluwā pēc Šetera šasnizās.
Redaktors Dr. philos. W. Šalits.

Wihnu širgotawa un šchampanu šabrtika
Universel
Grand Champagne.
sec. demi-sec. doux,
pēš Šranišhu šarāuga (pudēšs ruhššs) pagatamōš no
Ludw. A. Schweinfurtha,
Rigā, Šrežneeku (Šinder) un Maršāl-celu šubri.

Šewska deega manufaktura
pēdāhwā šoti labā kwalitetā, šit pat labu, šā ahršemes preeži un pēc tam
dauš lehtati
maschinnu špolišhu deegu,
melnu, baltu un šrahšainu, wišs numurš,
tamborejamo deegu
šawus angrošas nogulditawas, Rigā, Šeldu celā Nr. 2, un iš wišwairā-
šajām leclāšām pabrōtamām Šaltijā.
Šeeliģ un Meyer,
general-aagenti.

Wilnas un šolwilnas adamee ištahdajumi.
Šee „Šulbja“.
Magāšina: Katku celā Nr. 31, pašča namā.
pēdāhwā šefes, pagatamōšas no šideloša štrveem degeem, šem gal-
wofchānās par šrahšu ištēnibū, šā: melnas, šilas, brāhuas u. t. t.
Šehru: 2-4-6-7 **Damu:** 8-10-12 **Šungu:** 10-11-13
šena: 20-25-30-35 šena: 45-45-50 šena: 25-25-25
Beš tam wehl dabujamas šrahšainās šefes, pagatamōšas no weenšehšas šol-
wilnas: šamū par 3 rbl. dūjt, šungu par 2 rbl. 40 šap. dūjt, šapat ari 2. šorie: šamū
šefes 2 rbl. par dūjt, šungu 1 rbl. 50 šap., wairat uš reiši pēšot šot lehtati aprešhinas
W. W. Šotapowš.

Rigas Šipoteku beedriba.
Pēš tam šad 5. februari 1893. g. noturetā ahršahrtejā delegatu šapulžē, šamatojotees
uš Wisangštaki apštrinata Beedribas štatutu 64. š, šapšis nospreeššs, ša 5 1/2% Rigas Šipoteku
beedribas šihlu šihmes šahšot no 1. maja 1894. g. pašeminajamas uš 50%, pēc šam teem 5 1/2%
šihlu šihmju ištahšneekem, šuri nebuhtu meerā ar šchahhu procentu pašemināšchānu, norahšot
uš štatutu 80. š, šapa dōta ešpešjamiba, uš 1. maju 1894. g. šihlu šihmju šapitalu šanemti
nominalwehrtibā, tagad, šur termiņšch preešč procentu pašemināšchānās nahžis špeškā, šot šaur
šchō wišpahribai pašnots, ša no 1. maja 1894. g. šahšot wišas Beedribas šihlu
šihmes, šas atrodas publikas rošās, nešis šitai 5% gadā un ša par šuponeem,
šas ištahšojami 1. nowembri 1894. g. un uahšošchōš termiņš, ja ari uš teem
ir šihmetas šummas no 27 rbl. 50 šap., 13 rbl. 75 šap. un 2 rbl. 75 šap.,
šomehr ištahšojami 25 rbl., 12 rbl. 50 šap. un 2 rbl. 50 šap., no šam
wehl šaps atwilti šuponu šodokki.
Rigā, 12. majā 1894. g.
Direkzija.

Rigas riksšotāju beedriba.
RIGAER TRABRENN VEREIN.
Treshā deena:
Šwehtdeem, 25. sept.,
pūštē. 2 pēšp.
Šenas weclām (eerešhnot šabdr. nobokšus):
Šohšat, šatrā 4 weclās, 4 rbl. 40 šap.,
weens šebekšis 1 rbl. 80 šap., šribinu weclā
šem šumta 1 rbl. 10 šap., šebdu weclās 50
šap., šahwu weclās 20 šap. Štolenn
šitetas uš šribinu 60 šap.

Šeemas teatra šesonai ešahškotees, pēdāh-
majām šchahšus mušhu apgahšibā ištahšchus dramatiškus
šazerejumus:
Šbags.
Dšeesmu luga diwšš žehleendš
no
Lejas - Šruhmiša.
Musika no wairak šomponišteem.
Šehi šitai otra dšeesmu luga wišā Šatweešhu original-
raššneezibā, šamū weeglo dekorāziju (šautšlata), mašā per-
šonu škaita (5: 4 šgi, 1 d.) un ne wišai šuhšo (12)
dšeedamo gabalu dehl pat uš mašakām štatuwem weegli
ištahšama. — „Šbags“ atšaus atšahšam ištahšdem
Šeterburgā, preešč wiršwaldes dramatiškā nobatā 10.
junijā 1894. g., šem Nr. 3350.

Makšā 30 šap.
Šilnigs šlaweeru ištahšums „Šbagam“
(32 šap. p. 40) makšā 1 rubli.

Škatuwes mahššlineeks.
Šhšas lugas, šolo-škati, šuplejšas, deklamāzijas u. t. t.
šautribās wāšareem.
Šatweešhu štatuwem šaraktiģis
Lejas - Šruhmišch.
Šehis 52 šap. p. beejāš preeščšnešumu šrahšums
šatura 17 preeščšnešumus, originalus un šulšojumus me-
nai, šā ari wairak šersonām; šuplejšām pēweenotas dšee-
damās notis.
Makšā 25 šap.
Šrušta Plates.

„Mahjas Weefis“ ar pēclitumeem
teel ištahšitš un šanemams šchahšās weclās:
Šefšchriģā:
„Mahjas Weefis“ ešpedizija, Šrušta Plates društatawā, pēc Šetera šasnizās.
Šribit šohš grahmatu pabrōtamā, uš širģus šlāšča.
Šeterburgas Šhrriģā:
Šilšonēšy šga pabrōtamā, Šruniņeeku un Šelšandra celu šubri.
Šehriņ šga grahm. pabr., Šuworoma celā.
Šander Šartinšon šga pabrōtamā, Terbatas celā, šlāšus Šander Šartinšona dšelšpāhr.
Šulenberģ šga grahm. pabr., Terbatas un Štabu celu šubri.
Šruglom šga pabrōtamā, Šelšander celā.
Šagodškin šga pabr., pēc leclā šumpša.
Š. Š. Šarkowški šga pabrōtamā, leclajā Šelšandra celā Nr. 173, Šelšandra wāhrtu
šumumā.
Šastawas Šhrriģā:
Š. Šurjan šga pabrōtamā, Šarijas celā Nr. 97.
Š. Šeigaber šga grahm. pabr., Šarijas celā, Šerģa šasarā.
Š. Šrūnuppi šga pabrōtamā, pēclim Šoršas šajunajām širģum.
Šelgawas Šhrriģā:
Šišberģ šga grahm. pabr., Šlmenū celā.
Šhgelštalnā:
Šanfšhineewiģ šga pabrōtamā, Šalnšeema celā Nr. 4.
Šichomirow šga pabrōtamā, Šešča celā Nr. 5.
Šeekštin šohš pabrōtamā, Šlōšas celā Nr. 41.
Šofšberg šga pabrōtamā, Širģus celā.
Šegner šga pabrōtamā, leclā Šehģer celā.
Šeešin šga pabrōtamā, Šalnšeema celā Nr. 61.
Šiģeemā:
Šodin šohš pabrōtamā.
Uš Šatrinās dambša:
Š. Šupit šga pabr., Šeteršalas celā Nr. 3.
Šaršandāngawā:
Šhman šga pabrōtamā, Šwāitu celā Nr. 70 un Nr. 47, pēc Šalššahšchena šrahšča.
Š. Šaminšius šga dšehreenu pabr., Šiltu celā Nr. 2.
Šupit šga pabrōtamā, Šuntesmuiššas celā Nr. 36.
Šad wehl:
Štrāšdunniššas šolwilnas šabrtikā, pēc Šeemel šga.
Širnee numuri wehl dabujami.
„Mahjas Weefis“ ešpedizija.

Šeclāht „Šiterariškais Pēclikums“ un „Šhajinajums“.

Uzaižinajums.

Pee mums Widsēmē dasčas labdarigas beedribas jau kahdu laiku pastahw un ruhpiigi gahda un strahdā preefch wifadeem nelaimigeem. Muhsu beedribas apkopj ubagus, neredfigus, mehmfurlus, spitaligus un pat par lohpu aistahweschanu teef gahdahts. Bet pee mums wehl ziti behdu=laudis ronahs, kas lihds schim pawifam netop schchlotti, jehschu tee ir jo nabagi par wifseem, proti, schee ir **krihtamschredfigee un plahnprahfigee (idioti)**. — Neredfigee, mehmfurlee un spitaligee wehl der pee kaut kura darba, lai buhtu pat masakais waj prastakais darbs, bet krihtamschredfigos un idiotus nedrihtstam list pee it neweena darba tamdeht, ka paschi pee ta war apstahdetees un ka pat weglako darbu nespehj eemahzitees. Talah ari schee nelaimigee wismasahf top kopti un schchlotti un wismairahf ne-ufftatiti un neewati. Un tomehr schee ari ir zilweki, pehz Deewa gihmja rabiti, un ari wineem par labu muhsu Pestitajs pasaulē nabzis. Kur kristiga mihlestiba schohs nelaimigos metodiski un ruhpiigi schluse kopt un mahzibt, tur ar preeku dabujam redseht, ka ta gara=dsirhtelitate eefsch scheem sehntinam mostahs un ka tee ar sawahm rokahm ari kahdu masu darbu sahf strahdaht. Bet kad ziti jau til dsiki nogrimuschu tant breesmiga flimiba, ka tohs pee it neweena darba wairs newar peerabinahf, un ka wineem garu no aptumschoshanas pawifam wairs newar modinahf, tad tomehr mums peeklahjahs, tos zilwezigi kopt un mihlestibu teem rahdit. Pascha Rihga kahda kristiga atraitne sawa priwat-eestahde tahdus nelaimigus lopj jau ilgahf par 30 gadeem, bet tas til ir mas pulzinsch, ko ta spehj usnemt pee sewis. Kursēmē tahda patwersme ronahs **Taborē** pee Selgawas. Pee mums Widsēmē bes teem nelaimigeem, kas pawifam ahrprahdā jeb traki, un kas top ahrsteti un kopti Alexandershöhē, Rohenbergā un Jurjewā (Lehrpatā), wifā ziti tahdi flimneeki bes prahfigas apfopschanas wispahri dsihwo kā lohpiini. Pehz profesora **Dr. Dehio** skaitischanas Widsēmē kahdi 1880 idioti atronami, bes teem 2300 nelaimigeem, kas it pawifam ir ahrprahdā. — Scho leetu pee mums Widsēmes ritterschaste (muischneeku beedriba) pate pirmā nehma rokās, usstabinadama us to, ka fewischka beedriba taptu dibinata, kas lai gahda par Widsēmes krihtamschredfigo un idiotu apfopschanu. Gesehwalsts leetu ministrs 3. Juni 1893. g. beedribas likumus ir apstiprinajis un 8. Dezemberi 1893. g. pirmā generalapulze Rihgā pehz statuteem eeweheleja waldes-padohmi, kam jafastahw is 9 lozefkeem. Pehz statuteem **beedribai ir tas usdewums, patwersmes eerihfot preefch Widsēmes krihtamschredfigo un plahnprahfigo (idiotu) ahrsteschanas un apfopschanas**. — Beedriba pastahw no neaprobeshota lozefku skaita is wifahm kauschu schritahm un schkirahm no wihreeschu un feweefschu dsimuma. Par lozefkeem personas teef usstatitas, kas beedribas waldes-padohmei dewuschu sinahf, ka wehlahs peedereht pee beedribas, un kas waj weenreis dewuschu 25 rubulus, waj apfolijuschu malfahf isgadus wismasakais weenu rubuli. — Beedribai ir teefiba isgahdaht waldivas atkauju, lai Widsēmes gubernijas robeschās dibina **saru-beedribas**. — Katrai tahdai saru-beedribai japastahw wismasakais is 10 lozefkeem. — Lihds schim muhsu naudās lihdselli pastahw is 2000 rubuleem par gadu, ko Widsēmes ritterschaste sawa pehdigā landtagā mums apfolijufe. 2 saru-beedribas jau ir apstiprinatas, weena **Rihgā**, ohtra **Behsis**. Tagad **Behrsannē** ari saru-beedriba teef zelta. Ja beedribai sawu mehrki buhs panahst, tad winai, kā saprotams, dauds wairahf naudās waijaga. Jo mums jarente waj japehrl gruntsgabali, kur waram buhweht ehlas preefch patwersmehm, mums jaismahza un jalohne derigas personas, kas muhsu patwersmes waldivs un krihtamschredfigos un idiotus metodiski kops un mahzihš. Turklahf inwentars ari ja-eegahda. — Par eefahkumu esam usdohmajuschu zelt 2 patwersmes, weenu Deenwid=Widsēmē wismairahf preefch Latweefcheem, ohtru Seemet=Widsēmē wismairahf preefch Igauneem. — Mehš tagad usaižinajam wifus Widsēmes eedshiwotajus, kam firds eeschelohjahs par muhsu paschu dsimtenes nelaimigakeem behrneem, lai peedalahs pee muhsu beedribas un lai steigshus gahda par to, ka wifās draudsēs saru-beedribas top zeltas. Muhsu statuti, Wahzu, Latweefschu un Igaunu walodās drulati, ir dabujami pee wifseem Widsēmes mahzitajeem. Tee sche galā mineti 9 waldes-padohmes lozefki, zeredami, ka winu firsniga luhgschana nebuhs weltiga, labprahf peenem to personu peemeldeschanu, kas grib eestahtees schini swehtigā beedribā, un ari sanem wifās eemalfaschanas beedribai par labu.

W. von Colouque, Widsēmes kreditbeedribas wirsdirektors un basnijteefas presidente (**muhsu beedribas presidente**), Rihgā, Nikolai-eelā Nr. 2.

Dr. O. Girgensohn, wispahrigās flimneeku-mahjas direktors, Rihgā, leelā Aleksander-eelā Nr. 57.

H. Guergens, adwolats (**muhsu beedribas kaseeris**), Rihgā, Behnin-eelā Nr. 9.

Th. Hesse, mahzitajs, Leelē, par Sagnihes dselzestanziju.

Fr. Hollmann, generalsuperdente, Rihgā, Antonias-eelā Nr. 4.

Th. von Richter, aprinka-deputats, Bez-Drustes-muischā, par Behshim.

O. barons von Ungern, aprinka deputats, Wilandē (Zellin).

G. Bierhoff, mahzitajs, Behsis (Wenden), Pils-eelā Nr. 6.

A. Wittram, adwolats (**muhsu beedribas rakstswedejs**), Rihgā, Kalku-eelā Nr. 12.

Wifā Latweefschu laikraksti teef luhgti, ka scho „Uzaižinajumu“ ari usnem sawās lapās.

Manâ grabmatu= un bilſchu=drufatawâ, burtu leeturê un
Latweeſchu grabmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera baſnizas,
dabujamas:

Dſeeſmu grabmatas

wisados eefehjumos.

Tâpat ari jau dabujama:

Widſemes meza un jauna

Zaiſa=grabmata

1895. gadam.

Makſâ: ne-eſeeta 5 rbl. 100 gab., eſeeta 10 kap. gabalâ.

Criſts Plates.